

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Groenendaalcollege te MERKSEM

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Instellingsnummer 105403

Instelling Groenendaalcollege

Directeur Geert DE SITTER

Adres Gagelveldenstraat 71 - 2170 MERKSEM

Telefoon 03-645.74.40

Fax 03-644.25.92

E-mail info@groenendaalcollege.be

Website <http://www.groenendaalcollege.be/>

Bestuur van de instelling VZW KOR Merksem

Adres Noorderlaan 108 - 2030 ANTWERPEN

Scholengemeenschap SGKSO Ekeren - Merksem

Adres Gagelveldenstraat 71 - 2170 MERKSEM

CLB Vrij CLB De Wissel Antwerpen

Adres Hallershofstraat 7 - 2100 DEURNE

Dagen van het doorlichtingsbezoek 16-11-2015, 17-11-2015, 18-11-2015, 19-11-2015, 20-11-2015

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 20-11-2015

Datum bespreking verslag met de instelling 17-12-2015

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Erwin HUYBREGHTS

Teamleden Johanna COEMAN, Wouter SCHELFHOUT, Vinciane
VANDERHEYDE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	8
3.1.1.2 Geschiedenis in de eerste graad A en in het tweede jaar Grieks-Latijn, Latijn en Moderne wetenschappen (leerplan D/2009/7841/037)	9
3.1.1.3 Socio-economische initiatie (SEI) in de eerste graad A-stroom in de basisoptie Moderne wetenschappen (leerplan D/2011/7841/009)	11
3.1.1.4 Techniek in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2010/7841/017)	12
3.1.1.5 Cultuurwetenschappen en gedragswetenschappen in aso tweede en derde graad in de studierichting Humane wetenschappen (leerplan D/2009/7841/045)	16
3.1.1.6 Economie in aso tweede graad in de studierichting Economie (leerplan D/2006/0279/050) en in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen en Economie-wiskunde (leerplan D/2006/0279/051)	18
3.1.1.7 Geschiedenis in aso tweede en derde graad in alle studierichtingen (leerplannen D/1999/0279/026 en D/2001/0279/006)	20
3.1.1.8 Engels en Frans in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen, Moderne talen-wetenschappen (leerplannen D/2014/7841/005 en D/2014/7841/003)	23
3.1.1.9 Frans in aso derde graad in de studierichtingen Economie-wiskunde, Grieks-Latijn, Humane wetenschappen, Latijn-wetenschappen, Latijn-wiskunde, Wetenschappen-wiskunde (leerplan D/2014/7841/004)	27
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	29
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	31
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	31
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	32
4.1 Leerbegeleiding	32
4.2 Evaluatiepraktijk	35
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	38
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	42
6.1 Wat doet de school goed?	42
6.2 Wat kan de school verbeteren?	42
6.3 Wat moet de school verbeteren?	42
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	43
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	44

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 **SAMENVATTING**

Het Groenendaalcollege te Merksem is een aso-school met een zesjarige structuur. In haar eerste graad organiseert ze de A-stroom met de basisopties Grieks-Latijn, Latijn en Moderne Wetenschappen, waar de studierichtingen in de tweede en de derde graad logisch op aansluiten.

Op de school heerst een aangenaam en veilig leer- en leefklimaat voor de jongeren. De school stelt haar leerlingen centraal en biedt hen een goed uitgebouwde (leer)zorg, die leerlingen ondersteunt en ook uitdaagt. De groene omgeving waarin de school zich bevindt, laat de jongeren toe zich te ontspannen en tot rust te komen. De school benut deze omgeving in verschillende activiteiten. Het kasteel dat zich op het schooldomein bevindt, wordt binnenkort gerenoveerd. Na de renovatie zal het opnieuw dienen als leslocatie, zodat de school terug meer vaklokalen ter beschikking heeft.

Voor het erkenningsonderzoek onderzocht de onderwijsinspectie een representatief staal van het onderwijsaanbod, waarin alle leerlingen van de school gevat werden. Het onderzoek levert een wisselend beeld op. In de eerste graad vertoont het vak techniek tekorten maar de vakken socio-economische initiatie en geschiedenis voldoen. In de tweede en de derde graad voldoet geschiedenis niet, net zoals Frans en Engels in de studierichtingen met moderne talen in het specifieke gedeelte. Frans in de studierichtingen Economie-wiskunde, Grieks-Latijn, Humane wetenschappen, Latijn-wetenschappen, Latijn-wiskunde, Wetenschappen-wiskunde voldoet. Economie voldoet zowel in de tweede als de derde graad in de onderzochte studierichtingen. Ook de vakken cultuurwetenschappen en gedragswetenschappen in de studierichting Humane wetenschappen voldoen. De vastgestelde tekorten zijn voornamelijk te wijten aan de beperkte leerplangerichtheid van het aanbod en de evaluatie.

De school spant zich voldoende in voor het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen. De vakoverschrijdende projecten leiden tot een brede en harmonieuze vorming van de leerlingen.

Naast het voldoen aan de onderwijsdoelen en een selectie van de onderwijsreglementering onderzocht de inspectie de leerbegeleiding, de evaluatiepraktijk en het algemeen beleid. Het beleidsteam heeft een duidelijke visie op de leerbegeleiding, die ze ondersteunt met een systeem van procedures en instrumenten. De meeste leraren besteden er aandacht aan. Toch valt op dat de kwaliteit wisselend is en dat deze vooral sterk uitgebouwd is in de eerste graad. In een aantal vakken is de leerbegeleiding meer gericht op de remediëring dan op de preventie. De acties worden globaal opgevolgd via de klassenraden en de cel leerbegeleiding. De school verzamelt evenwel nog niet op een systematische wijze kwalitatieve en kwantitatieve gegevens met betrekking tot de resultaten van de leerbegeleiding en hanteert geen objectieve criteria om de effectiviteit van haar beleid te evalueren.

De school loopt een traject om de evaluatie-, deliberatie- en rapporteringspraktijk beter af te stemmen op haar nieuwe leerlinggerichte visie. De school stuurt de evaluatiepraktijk inhoudelijk nog beperkt aan. Hierdoor is de kwaliteit van de evaluatie in de vakken wisselend. In een aantal vakken is de evaluatie dan ook nog niet voldoende leerplangericht. Er zijn ook voorbeelden van goede praktijk zoals in het vak economie in de derde graad. De initiatieven in verband met deliberatiepraktijk hebben reeds positieve resultaten opgeleverd. De school stelt meer dan voorheen de leerling centraal en baseert de attestering op de vraag of de leerling voldoende de leerplandoelstellingen heeft bereikt om met succes te kunnen volgen in het volgende leerjaar. Het onderzoek van de rapporteringspraktijk toont aan dat deze in de eerste graad, via leerondersteunende feedback op de rapporten en in het leerlingvolgsysteem, veel sterker is uitgebouwd dan in de tweede en derde graad.

Op het vlak van algemeen beleid zit de school in een ontwikkelingsproces. De nieuwe directie, ondersteund door een nieuw beleidsteam, streeft een participatief en transparant beleid na. Ze bouwde hiertoe een structuur uit waarin een aantal leraren de directeur adviseren op pedagogisch-didactisch vlak. Beslissingen worden genomen in een kleiner team bestaande uit de directeur en coördinatoren. Deze teams, die het beleid helpen vormen en mee beslissingen nemen, stelde de school complementair samen. Communicatie met de ouders verloopt via de frequente oudercontacten, de digitale schoolomgeving en de schoolraad. De algemene visie van de school op haar pedagogisch project is duidelijk. Ze wordt breed gecommuniceerd aan ouders en andere onderwijsparticipanten. De school doet inspanningen om haar pedagogisch project te vertalen naar structuren die de leerlingen ondersteunen in hun leerproces. Er is een aanzet om de schoolvisie op de onderwijskundige processen verder uit te werken maar hier zijn nog belangrijke mogelijkheden voor verbetering. Een tekort aan sturing, ondersteuning en opvolging van de vakgroepwerking vanuit een duidelijk referentiekader, leidt tot grote verschillen op het vlak van leerplanrealisatie, leerbegeleiding en evaluatiepraktijk.

De schoolleiding gaat in het algemeen op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Ze maakt hierbij gebruik van analyses van de interne en de externe deskundigen om de risico's beter in te schatten. De directie en heel wat personeelsleden leveren voldoende inspanningen om een nette en veilige leeromgeving voor de leerlingen te creëren. De belangrijkste werkpunten situeren zich op het vlak van de gehanteerde systematiek en de omgang met producten met gevaarlijke eigenschappen. Begin 2016 start de renovatie van het kasteel, zodat dit terug een geschikte leer- en leefomgeving wordt.

De onderwijsinspectie besluit de doorlichting met een beperkt gunstig advies. De tekorten dienen binnen drie jaar weggewerkt te zijn. Na het verstrijken van deze periode is een opvolgingsdoorlichting voorzien. Verder respecteert de school de regelgeving en schenkt ze voldoende aandacht aan de erkenningsvoorwaarde 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	geschiedenis, techniek	
Graad 1 Grieks-Latijn	geschiedenis, techniek	
Graad 1 Latijn	geschiedenis, techniek	
Graad 1 Moderne wetenschappen	geschiedenis, techniek	socio-economische initiatie
Graad 2 ASO Economie	geschiedenis	economie
Graad 2 ASO Humane wetenschappen	geschiedenis	
Graad 2 ASO Latijn	geschiedenis	
Graad 2 ASO Wetenschappen	geschiedenis	
Graad 3 ASO Economie-moderne talen	Engels, Frans, geschiedenis	economie, Engels, Frans
Graad 3 ASO Economie-wiskunde	Frans, geschiedenis	economie
Graad 3 ASO Grieks-Latijn	Frans, geschiedenis	
Graad 3 ASO Humane wetenschappen	Frans, geschiedenis	cultuurwetenschappen, gedragswetenschappen
Graad 3 ASO Latijn-moderne talen	Engels, Frans, geschiedenis	Engels, Frans
Graad 3 ASO Latijn-wetenschappen	Frans, geschiedenis	
Graad 3 ASO Latijn-wiskunde	Frans, geschiedenis	
Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen	Engels, Frans, geschiedenis	Engels, Frans
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde	Frans, geschiedenis	

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid	De visie en planning voldoen. Er zijn nog enkele hiaten voor wat de gerichtheid op alle VOET of alle leerlingengroepen betreft. De school heeft een VOET-visie en VOET-beleid ontwikkeld dat geënt is op haar pedagogisch project. Ze werkt via heel wat zinvolle initiatieven aan de verschillende VOET en heeft de bijdrage aan de VOET vanuit projecten, extramurale activiteiten en vanuit de vakken op een globale wijze geïnventariseerd. De verwerking naar een meer concreet zicht op lacunes en werkpunten is nog lopende. Verder is er een begin van planning uitgewerkt om een aantal werkpunten op te nemen, maar de school heeft daarvoor nog geen concrete doelstellingen en aanpak vooropgesteld.
Doelgerichtheid	
Ondersteuning	De organisatiestructuur functioneert vrij adequaat. Een VOET-coördinator voert samen met de directeur en in overleg met de collegeraad het VOET-beleid. Heel wat leraren zijn betrokken bij initiatieven en projecten. De informatie daarover naar het team is transparant en kwaliteitsvol. De school brengt de ouders op de hoogte van de projecten via infobrieven. Door het geheel van deze aanpak is er sprake van een tamelijk breed draagvlak voor het werken aan de VOET.
Doeltreffendheid	Er worden elementen van de VOET-werking geëvalueerd, maar dit gebeurt niet systematisch en leidt slechts geleidelijk tot bijstellingen. De school evalueert de kwaliteit van VOET-initiatieven en projecten soms via overleg met de betrokken leraren. Bij heel wat projecten gebeurt dat echter niet structureel en soms blijft de inhoudelijke feedback zeer beperkt, zodat er weinig kan uit worden geleerd. Hierdoor zijn de mogelijkheden tot bijsturing op schoolniveau nog niet optimaal.
Ontwikkeling	Er zijn enkele professionaliseringsinitiatieven met werkpunten op het vlak van breedte en effectiviteit. De VOET-coördinatoren hebben nascholing gevolgd. Het 'Netwerk VOET' dat vanuit de diocesane begeleidingsdienst werd opgestart zorgt voor een interessante onderlinge kruisbestuiving tussen de scholen. De school heeft het schoolteam breed geïnformeerd over de geactualiseerde VOET via personeelsvergaderingen. Verder rekent de school vooral op de interesse van de eigen personeelsleden, maar dit engagement is leraargebonden.

Uitvoering Socio-economische samenleving	De school streeft de meerderheid van de eindtermen met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen na. In het tweede leerjaar van de eerste graad organiseert ze in het complementair gedeelte tijdens het eerste trimester een cursus 'economische initiatie' voor alle leerlingen die niet de basisoptie Moderne wetenschappen hebben gekozen. In de tweede graad komen in de studierichting Humane wetenschappen een aantal VOET rond armoede, budgettering en prijsvorming tijdens de lessen en doorheen projecten aan bod. In de tweede graad Wetenschappen volgen de leerlingen in het complementair gedeelte het vak 'maatschappelijke vorming' waarin een aantal VOET aan bod komen. In de derde graad kunnen de leerlingen het seminarie 'economische verdieping' volgen, waarmee de leerlingen ook het attest bedrijfsbeheer kunnen behalen. Een aantal studierichtingen komen in verhouding dus minder in aanraking met de VOET rond socio-economische samenleving, maar dit wordt deels opgevangen door de aandacht voor het leren budgetteren bij een schooluitstap.
Socioculturele samenleving	De school streeft de meerderheid van de eindtermen met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen na. De middagateliers rond dans, kunst en toneel die open staan voor alle leerlingen vormen een belangrijke basis voor een actieve cultuurbeleving. Verder zorgen verschillende excursies, cultuurreizen, filmfora, toneelvoorstellingen, schooluitstappen met culturele dimensie voor een voortdurende aanraking met cultuuruitingen in de verschillende studierichtingen. Dit wordt dan nog in een aantal studierichtingen aangevuld met sterke en kwaliteitsvol uitgewerkte projecten. Vanuit het vak esthetica in de derde graad wordt van alle leerlingen een concrete deelname aan een culturele voorstelling verwacht, die ook tijdens de lessen wordt nabesproken.

3.1.1.2 Geschiedenis in de eerste graad A en in het tweede jaar Grieks-Latijn, Latijn en Moderne wetenschappen (leerplan D/2009/7841/037)

Voldoet

De leerplandoelstellingen zitten met voldoende diepgang in de studie van de historische samenlevingen vervat. De evaluatiepraktijk is voldoende op de leerplandoelstellingen afgestemd.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	In de eerste graad worden de leerplandoelstellingen nagenoeg volledig, voldoende evenwichtig en samenhangend aangeboden. Het beheersingsniveau is in beide leerjaren voldoende afgestemd op de verwachtingen van het leerplan. In het eerste leerjaar A is de initiatie in de historische methode afgestemd op het leerplan. De leerlingen worden getraind om de complexiteit van het maatschappelijk gebeuren te herkennen doorheen de domeinen van de socialiteit en om de historische feiten binnen de klassieke historische periodes te situeren. Het historisch referentiekader als raamwerk om de samenhang tussen de diverse gebeurtenissen, continuïteit of discontinuïteit zichtbaar te maken en dat doorheen de zes jaren verder verfijnd wordt, wordt aangereikt doorheen de studie van de oudste samenlevingen. In het tweede leerjaar komt de koppeling van historische gegevens aan onderliggende probleemvelden, structuren en mechanismen en de wisselwerking tussen de domeinen van de socialiteit meer expliciet aan bod.
---	--

De Klassieke Oudheid en de invloed van de diverse culturen op onze westerse cultuur wordt grondig en tegelijk zeer overzichtelijk bestudeerd. In beide jaren is er steeds een doelgerichte koppeling van theorie aan oefeningen in de historische vaardigheden. In het tweede leerjaar krijgen de leerlingen reeds kleine zelfstandige verwerkingsopdrachten en een groepsopdracht. Het begrippenkader wordt systematisch opgebouwd.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De uitrusting en leermiddelen beantwoorden aan de minimale materiële leerplanvereisten. Wegens tijdelijk plaatsgebrek beschikt de school niet over een vaklokaal. De leraren en de leerlingen beschikken over de nodige leermiddelen ter ondersteuning van het onderwijsleerproces. De leraren gebruiken het digitaal leerplatform als leerondersteunend of remediërend middel. De kwaliteit van het gebruik van multimedia voor illustratie, bronnenanalyse en synthese (schema's, diaprojecties) is goed. Het aantal zoek- en verwerkingsopdrachten met behulp van ICT is beperkt, maar de opdrachten zijn wel doelgericht. De leraren hebben voldoende de gelegenheid om uit te wijken naar een computerlokaal, waar de leerlingen individueel aan een pc kunnen werken.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	In alle lesgroepen sluit de evaluatie logisch aan bij het onderwijsleerproces. De ondervraagde inhouden zijn representatief. De organisatie van de evaluatie stemt overeen met de richtlijnen op schoolniveau. Het geheel van de evaluatie bestaat uit taken, toetsen en examens. Er is een gelijk aantal punten voor examens en dagelijks werk. In het eerste leerjaar A is de evaluatie van het dagelijks werk onvoldoende afgestemd op het beoefenen van de historische vaardigheden. De toetsen zijn overwegend gericht op kennisreproductie. In het tweede leerjaar wordt in de toetsen steeds een evenwicht nagestreefd tussen kennis, inzicht en vaardigheden. Bij de taken zijn de verwachtingen en de evaluatiecriteria nauwkeurig geformuleerd. De examens zijn in de beide leerjaren steeds zeer verzorgd en peilen evenwichtig en met voldoende diepgang naar kennis, inzicht en vaardigheden. Duidelijk beeldmateriaal ondersteunt de vragen. Er is steeds feedback op de prestaties van de leerlingen.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Het leergebeuren verloopt in een sterk leerlinggericht en veilig klimaat. In het eerste leerjaar bepaalt het leerwerkboek het lesgebeuren, in het tweede leerjaar beschikken de leerlingen naast het leerwerkboek over verzorgde zelfsamengestelde thematische katernen met invulbladen, schema's en syntheses die het leren ondersteunen. Het leergesprek nodigt de leerlingen uit tot participatie en de talrijke oefeningen in het leerwerkboek of de katernen zetten de leerlingen aan het werk. In de beide leerjaren ondersteunen organisatorische afspraken, studietips, werkbladen het leren van de leerlingen. In het tweede leerjaar wordt het probleemoplossend leren met toepassing van leerstrategieën (OVUR) door de goede begeleiding van een groepswerk geïnitieerd. Ook ICT-opdrachten worden gegeven. In geval van structurele leerproblemen sluit de leerbegeleiding op vakniveau aan bij deze op schoolniveau.

Deskundigheidsbevordering De doeltreffendheid van graadoverstijgende vakgroepwerking werd belemmerd door het vasthouden van sommige leden aan bepaalde individuele benaderingen. Die leidden op zich niet tot fundamentele verschillen, maar hadden wel verschillen in leerplangerichtheid voor gevolg. Doelgerichte horizontale en verticale afstemming ontbrak. De vakgroepwerking vertoont wel een positieve ontwikkeling naar meer samenwerking. Jaarplannen worden gemeenschappelijk opgemaakt en er wordt werk gemaakt van het ontwikkelen van leerlijnen. Het recent samengestelde kwaliteitsvol begrippencahier per graad is daarvan de stille getuige. Meer doelgerichte vak- en pedagogische nascholing vormen de grote uitdaging voor de vakgroep.

Overleg
Vorming

3.1.1.3 Socio-economische initiatie (SEI) in de eerste graad A-stroom in de basisoptie Moderne wetenschappen (leerplan D/2011/7841/009)

Voldoet

Het onderwijsaanbod voldoet. De evaluatiepraktijk is voldoende volledig, evenwichtig en transparant.

Onderwijsaanbod Het aanbod van leerplandoelstellingen is nagenoeg volledig. Het beheersingsniveau voldoet. De leraren bevorderen dit door de leerlingen te activeren via een aantal toepassingen tijdens de lessen. De leerlingen werken via twee projecten aan onderzoekend leren. Ze maken hierbij voldoende kennis met een aantal maatschappelijke fenomenen, die ze als individu ervaren, in het gezin en in de gemeenschap. Het leerplan vraagt om dwarsverbindingen te bouwen tussen SEI en wetenschappelijk werk. Elk vak organiseert afzonderlijk dezelfde projecten. De doelstelling rond wederzijdse beïnvloeding van wetenschappelijke disciplines (doelstelling 9) staat hierbij weinig centraal. De integratie van actualiteit en ICT blijft beperkt.

Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Uitrusting De uitrusting voldoet. De vakgroep heeft voldoende toegang tot ICT-infrastructuur en projectiemogelijkheden en beschikt over voldoende ondersteunende leermiddelen.

ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Evaluatiepraktijk De permanente evaluatie gebeurt aan de hand van toetsen en via grote toetsen op het einde van een deel. De evaluatie is voldoende volledig, evenwichtig en transparant. De vakgroep evalueert het onderzoekend leren via een toets over de projecten. Hierbij gaat er vooral aandacht naar het evalueren van kennis. De evaluatie van vaardigheden (doelstellingen 1-8) en vakattitudes (doelstellingen 11-15) doorheen het werken aan de projecten komt in verhouding nog minder aan bod. Het aandeel van de projecten in het jaartotaal als basis voor deliberatie is beperkt. De jaarresultaten van de leerlingen zijn overwegend goed en sporen met de resultaten voor de andere vakken.

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leraren ondersteunen het leerproces door een voldoende aantal toetsen om de basisinhouden te laten beheersen. De leraren wijzen er de leerlingen op hoe zij de leerstof kunnen instuderen. Na toetsen is er aandacht voor feedback. Remediëring kan deels gebeuren tijdens de lessen via een gedifferentieerde aanpak, maar dit wordt wel bemoeilijkt door de klasgrootte. Indien nodig gebeurt bijkomende remediëring ook buiten de lessen. De leraren verwachten van de leerlingen een persoonlijke en grondige verwerking van de leerinhouden in de vorm van een zelfgekozen vorm van samenvatting die de leerlingen moeten inleveren en waarop feedback wordt gegeven.
Deskundigheidsbevordering <i>Vorming</i> <i>Overleg</i>	De leraren leveren voldoende inspanningen om de eigen deskundigheid verder te ontwikkelen. Er is een groeiende samenwerking tussen de collega's SEI en wetenschappelijk werk vanuit informeel overleg en het maken van afspraken. Het overleg met de collega's uit de tweede en derde graad verloopt vlot. Er is geen overleg met directe collega's SEI uit andere scholen binnen de scholengemeenschap.

3.1.1.4 Techniek in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2010/7841/017)

Voldoet niet

De eindtermen en leerplandoelstellingen worden in onvoldoende mate gerealiseerd. Het aanbod mist samenhang en evenwicht. De evaluatiepraktijk is niet steeds evenwichtig en valide.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De leraren bieden techniek aan via talrijke projecten waarin zij de vijf toepassingsgebieden constructie, transport, informatie en communicatie, biochemie en energie aan bod laten komen. Uit het onderzoek blijkt dat het toepassingsgebied biochemie onvoldoende aan bod komt vanuit de dimensie hanteren. Het toepassingsgebied transport komt dan weer zeer regelmatig aan bod in de projecten, maar vooral vanuit de dimensie duiden en minder vanuit de dimensies begrijpen en hanteren. Dit verstoort het evenwicht in het aanbod.
---	--

De leerlingen maken veel realisaties. In het eerste jaar vertrekken ze daarbij van gesloten en eenvoudige opdrachten zoals het leerplan verwacht. In het tweede jaar evolueren de opdrachten naar meer complexere realisaties, maar ze blijven veelal gesloten. Hierdoor verloopt het leerproces onvoldoende proefondervindelijk en zelfstandig. Ze ontwikkelen minder ontwerpende en probleemoplossende vaardigheden. De leraren laten kansen liggen om de leerlingen hun talenten te laten ontdekken en zich te ontplooiën. Het oriënterend karakter van het vak Techniek komt hierdoor onder druk te staan.

Uit het documentenonderzoek blijkt dat de meeste bundels het technisch proces in zijn vijf stappen in meer of mindere mate bevatten. Uit tijdsgebrek zien de leraren zich echter vaak genoodzaakt projectonderdelen te schrappen. Hierbij schrappen zij vaak in de stappen van het ontwerpen, het in gebruik nemen en het evalueren alsook in de leerinhouden die te maken hebben met technische beroepen. Door onvoldoende aandacht te geven aan de stap ontwerpen leren de leerlingen onvoldoende een probleem benaderen vanuit verschillende invalshoeken.

Ze geraken niet bedreven in het nadenken over en het formuleren van criteria waaraan de realisatie (het technisch systeem) dient te voldoen. Doordat vaak de criteria niet of niet voldoende doordacht aan bod komen, kan de stap evalueren niet structureel gebeuren. Bij gebrek aan criteria kan een leerling immers niet evalueren of zijn technisch systeem hieraan voldoet. Door het overslaan van het in gebruik nemen, leren de leerlingen hun technisch systeem niet aanpassen, onderhouden, herstellen, (de)monteren en optimaliseren.

De gehanteerde methodiek leidt te veel en te vaak tot realisaties die louter maakopdrachten zijn. Hierdoor behandelen de leraren zowel het technisch proces, het beheersingsniveau van de leerplandoelstellingen als het evenwicht tussen enerzijds hanteren en anderzijds duiden en begrijpen niet conform de verwachtingen van het leerplan.

Als gevolg hiervan voldoet het aanbod niet voor de leerplandoelstellingen die te maken hebben met criteria (leerplandoelstellingen 7, 12, 15), sturingen en regelingen (leerplandoelstelling 9), het definiëren van een probleem en dit benaderen vanuit het technisch proces (leerplandoelstelling 11, 12, 15, 16, 18), het kiezen en inzetten van hulpmiddelen (leerplandoelstelling 17), de rol van wetenschappen in het technisch proces (leerplandoelstelling 24), duurzaamheid (leerplandoelstelling 26) en technische beroepen (leerplandoelstellingen 27 en 28).

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen

De lessen zijn georganiseerd in blokken van twee lesuren. Dit zorgt voor een efficiënt lesverloop. De leraren geven les aan groepen van meer dan twintig leerlingen. Deze groepsgrootte overstijgt de pedagogische aanbeveling om het aantal leerlingen voor een leraar per lesactiviteit te beperken tot 12 à 16. Het lokaal is ingericht met vier werkbanken met telkens een computer. Daarom delen de leraren de klas op in vier relatief grote subgroepen. Dit beperkt hun mogelijkheden om actief en constructief leren te organiseren.

De leraren plannen heel wat projecten waarbij telkens enkele toepassingsgebieden aan bod komen. Een methodiek waarbij via enkele grotere projecten alle toepassingsgebieden en alle dimensies geïntegreerd aan bod komen, is er niet. Deze vele projecten, het wegvallen van lessen en de wens om voor elk rapport een realisatie klaar te hebben om punten te kunnen geven, leidt tot zeer veel druk op de realisatie van het leerplan. De keuzes die de school hierin maakt, worden veeleer ingegeven door organisatorische bekommernissen dan door een pedagogisch-didactische doeltreffende benadering.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	Op het vlak van de toepassingsgebieden kent de evaluatiepraktijk een gelijkaardig beeld als het onderwijsaanbod. Niet alle toepassingsgebieden komen evenwichtig aan bod. De leraren baseren de evaluatie van de dimensie hanteren op de projectrealisaties van de leerlingen. Hiervoor gebruiken zij een evaluatieschema met een evenwichtige aandacht voor de onderdelen kennis, attitude, praktijk en inzicht. Leerlingen vullen dit eerst in als zelfevaluatie. Ze doen daarbij ook aan peerevaluatie. De leraar vult dit vervolgens aan met zijn eigen evaluatie en bespreekt het geheel met de leerling. De leerling wordt zo sterk betrokken in zijn eigen evaluatieproces. Voor de meeste onderdelen waarop zij evalueren, schreven de leraren de evaluatiecriteria uit in concreet en waarneembaar gedrag. Enkel voor de evaluatiecriteria van het onderdeel praktijk deden zij dit nog niet. Bij de evaluatie van attitudes lopen de schoolse en vakspecifieke attitudes door elkaar. De leerlingen zijn goed op de hoogte van de wijze waarop de evaluatie plaatsvindt. De werkwijze is transparant. Het geheel van de evaluatiepraktijk voor de dimensie hanteren voldoet. De leraren baseren de evaluatie van de dimensies duiden en begrijpen op de theoretische toetsen die bij de projectrealisaties horen. Hierbij valt op dat de vragen zeer kennisgericht zijn en niet steeds valide. Regelmatig blijken vragen die leiden tot punten op inzicht zuivere kennisreproductie te betreffen. Hierdoor vertoont de evaluatiepraktijk niet het evenwicht en de validiteit die het leerplan verwacht. De rapporten tonen aan dat de resultaten voor het vak techniek ver uit elkaar liggen. Sommige leerlingen slagen niet terwijl anderen excelleren. De meeste leerlingen halen goede punten voor het vak.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leraren maken gebruik van zowel aangekocht als zelfgemaakt cursusmateriaal. Dit materiaal is qua taalgebruik afgestemd op het ontwikkelingsniveau de leerlingen, gestructureerd en veelal verzorgd uitgewerkt. Qua inhoud en/of beheersingsniveau zijn de inhoud en ervan echter niet altijd afgestemd op het leerplan. Tijdens de instructiemomenten overheerst het leraargestuurd onderwijsleergesprek, op andere momenten werken de leerlingen vooral zelfstandig en in groep aan hun opdrachten. De leraren stellen veel open vragen aan hun leerlingen om communicatie te bevorderen. Ook het groepswork stimuleert de interactie. Sommige groepen zijn echter te groot of te onevenwichtig samengesteld om alle leerlingen evenwichtig aan bod te kunnen laten komen. Leraren ondersteunen het cursusmateriaal met beeld- en filmmateriaal. Dit helpt de taalzwakkere leerlingen om zich het technisch jargon eigen te maken. Tijdens een lesbezoek gebruikten de leraren sporadisch termen die niet afgestemd zijn op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen.

Wanneer leerlingen moeite hebben om de leerstof te verwerken of wanneer zij wegens ziekte afwezig zijn geweest, bieden de leraren hen eerst klassikaal extra ondersteuning. Ook schakelen ze vormen van peerteaching in. Wanneer dat nodig is, kunnen de leerlingen tijdens de middag bijlessen volgen. De leraren differentiëren bewust tijdens hun lessen. Snelheidsverschillen tussen leerlingen vangen zij op door leerlingen die sneller klaar zijn verdieping aan te bieden.

De leraren bespreken de evaluaties met hun leerlingen en geven hen mondeling feedback. De toetsen en projectbundels bevatten echter nergens commentaar, hoewel het (beknopt) documenteren ervan een belangrijke stap is in het ondersteunen van het leerproces van de leerlingen. Ook in het leerlingvolgsysteem komt weinig tot geen feedback over de leerprestaties. Uit het onderzoek blijkt dat het duidelijk oriënterend karakter van het vak techniek nog niet ten volle benut wordt tijdens de deliberaties.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De leraren beschikken over de minimale materiële uitrusting. Hoewel in het technieklokaal zelf geen computer per drie leerlingen beschikbaar is (conform de verwachtingen in het leerplan), kunnen de leraren gebruik maken van een computerlokaal om dit tekort op te vangen. Het technieklokaal beschikt over de nodige machines die correct beveiligd zijn. De gepaste persoonlijke beschermingsmiddelen zijn voorhanden in het lokaal en de leerlingen gebruiken deze correct. Hoewel het lokaal en de materiële uitrusting het actief leren mogelijk maken, remmen de groepsgrootte en het beperkt aantal onmiddellijk beschikbare computers dit af.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

Er bestaat geen formele of informele vakgroepwerking voor techniek. Het gros van de leraren is nieuw in het vak. De meest ervaren collega plant het schooljaar en organiseert het vak, de minder ervaren collega's nemen dit over. De beperkte ervaring dat de meeste leraren hebben met het vak techniek, zorgt voor te weinig kritisch denkvermogen binnen de vakgroep. Keuzes die gemaakt moeten worden, zijn vaker het gevolg van praktische overwegingen dan van pedagogisch-didactische reflectie/beschouwingen.

De professionalisering binnen het lerarenteam techniek spitst zich vooral toe op algemene didactische onderwerpen. Vakspecifieke nascholingen worden amper tot niet gevolgd. De meest ervaren collega leidt de nieuwelingen op, wat zeer belastend is.

3.1.1.5 Cultuurwetenschappen en gedragwetenschappen in aso tweede en derde graad in de studierichting Humane wetenschappen (leerplan D/2009/7841/045)

Voldoet

Alle leerplandoelstellingen worden in voldoende mate aangeboden. De specifieke eindtermen en de leerplandoelstellingen worden op voldoende wijze gerealiseerd. De realisatie en de evaluatie van de onderzoekscompetentie gebeurt zowel binnen als buiten de specifieke vakken.

Onderwijsorganisatie <i>Organisatie curriculum</i>	De school profileert het curriculum in de derde graad door de inrichting van extra lesuren uit het complementair gedeelte. Het beoefenen van allerlei actieve vaardigheden wordt voldoende in de richtingsspecifieke vakken aangeboden en geëvalueerd. De evaluatie van het groepswork in het eerste leerjaar en het persoonlijk eindwerk van de leerlingen in het tweede leerjaar gebeurt in het aanbod van het complementair gedeelte.
Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	In de derde graad is de leerinhoudelijke invulling voor cultuur- en gedragwetenschappen zeer kwaliteitsvol. De doelen waarrond de verschillende thema's zijn geclusterd, komen allemaal en op een voldoende evenwichtige wijze aan bod. De leerplanrealisatie krijgt een extra impuls door het curriculum van de vakken die de studierichting ondersteunen. Daar bereiken de leerlingen een aantal specifieke eindtermen rond de onderzoeksvaardigheden. Leerlingen krijgen zo maximale kansen om coherente begrippen- en denkkaders te verwerven, kritisch te bevragen en toe te passen op hedendaagse individuele, interindividuele, culturele, sociale en maatschappelijke vraagstukken. Ook een aantal projecten en extra murale activiteiten bevatten linken naar cultuur- en gedragwetenschappen. De realisatie van de onderzoekscompetentie is voldoende in overeenstemming met de specifieke eindtermen. De leerlingen doorlopen de volledige onderzoekscyclus binnen de richtingsspecifieke vakken. Diverse deelopdrachten focussen voldoende op het voorbereiden, plannen, uitvoeren en evalueren van een onderzoekscyclus. Ze beantwoorden aan het vereiste van het niveau van de specifieke eindtermen. In het laatste leerjaar van de derde graad voeren de leerlingen zelfstandig een onderzoek naar keuze uit, maar zowel de verwerking als de evaluatie valt volledig binnen de vakken van het complementair gedeelte. Het resultaat beantwoordt overwegend aan de vereisten van de specifieke eindtermen. De leerlingen vertrekken vanuit helder geformuleerde onderzoeksvragen. Bij het rapporteren en concluderen confronteren ze hun eigen bevindingen onvoldoende met standpunten en resultaten van ander onderzoek.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De vakgroep beschikt niet over vaklokalen, maar wel over voldoende didactische leermiddelen. De gebruikte leslokalen zijn uitgerust met ICT- en projectiematerieel. Omwille van de grote lesgroepen is het niet evident om met groepstaken aan de slag te gaan. De vakgroep kan dit compenseren door groepstaken en zelfstandig werk te organiseren in de ICT-lokalen. Het digitaal platform biedt een meerwaarde en de leerlingen maken er zowel voor cultuur- als voor gedragwetenschappen op een interactieve manier gebruik van.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evenwichtige verhouding bij de evaluatie tussen kennis en inzicht en de koppeling ervan aan de onderzoeksdeelvaardigheden binnen de specifieke vakken zorgt er voor dat de evaluatie in haar geheel voldoende valide is. De leraren evalueren leerplangebonden leerinhouden en de vaardigheden hoofdzakelijk aan de hand van taken en toepassingsgerichte vraagstelling in toetsen en de examens. De evaluatie van de onderzoekscompetentie door middel van het groepswork in het eerste leerjaar en het persoonlijk werk in het tweede leerjaar gebeurt op permanente basis en staat apart op het rapport vermeld. Inhoudelijk zijn de toets- en examen vragen representatief voor de behandelde leerinhouden. De variatie in de vraagstelling is zowel bij de examens als voor de toetsen steeds voldoende groot. Leerlingen krijgen daarbij vaak nieuw en actueel tekstmateriaal of visueel materiaal aangeboden. De evaluatiecriteria zijn duidelijk.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De lessen verlopen in een aangename en constructieve sfeer van samenwerking. De leraren zijn geëngageerd en leerlingenbetrokken. De leerlingen zijn coöperatief en de meerderheid is geboeid bezig met de behandelde onderwerpen. Het klassenmanagement is goed afgestemd op de leeftijdsgroep en bevordert een veilig leerklimaat. De meeste lessen verlopen nog leraargestuurd. Het zelfsamengesteld studiemateriaal is zowel naar inhoud als naar complexiteit voor de beide vakken goed afgestemd op het cognitieve en affectieve ontwikkelingsniveau van de leerlingen, maar weinig gestructureerd. Leerlingen krijgen heldere en toegankelijke omschrijvingen van begrippen en treffende illustraties aan de hand van voorbeelden of situatieschetsen. Dankzij de integratie van een veelheid aan actuele artikelen en goed gekozen visuele bronnen krijgt het curriculum een levensecht en eigentijds karakter. De leerlingen worden aan de hand van een stappenplan, een logboek en heel wat ondersteunende deelopdrachten goed begeleid in het realiseren van de onderzoekscompetentie. Ze presenteren hun eindwerk voor een externe jury. Te kleine leslokalen laten het gebruik van allerlei gevarieerde werkvormen minder toe. De leerlingen krijgen bij tegenvallende resultaten voldoende kansen om te remediëren. De instromers voor Humane wetenschappen krijgen een zeer uitgebreide cursus aangeboden om een overstap naar de derde graad te vereenvoudigen.
Deskundigheidsbevordering <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	De vakgroepwerking staat borg voor de kwaliteitsvolle aanpak en het voortdurend bijsturen van de eigen werking. Actieve samenwerking, grote betrokkenheid van de individuele leden en gericht overleg tussen de vakken zorgt voor kwaliteitsvolle projecten. De participatie aan een regionale denkgroep rond Humane wetenschappen door de pedagogische begeleidingsdienst en heel wat gevolgde nascholingsinitiatieven stimuleert de vakgroep permanent tot kritische reflectie.

3.1.1.6 Economie in aso tweede graad in de studierichting Economie (leerplan D/2006/0279/050) en in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen en Economie-wiskunde (leerplan D/2006/0279/051)

Voldoet

Het onderwijsaanbod voldoet. De evaluatiepraktijk is voldoende volledig, evenwichtig en transparant.

Onderwijsaanbod	Conform de verwachtingen van het leerplan ontwikkelen de leerlingen inzicht in de belangrijkste economische concepten en in hun onderlinge verbanden. De leraren werken aan het door het leerplan vooropgestelde beheersingsniveau door middel van een geheel van diepgaande onderwijsleergesprekken, discussies, een activerende aanpak en inoefening tijdens de lessen en bijkomende toepassing van de verworven inzichten via zelfgereguleerde activerende opdrachten. Het onderwijsaanbod is voldoende volledig. Naar het einde van het schooljaar toe worden een aantal leerinhouden soms wel beperkter behandeld, dit echter nog op een voldoende doelgerichte wijze zonder een evenwichtig onderwijsaanbod in gevaar te brengen.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

De vakgroep besteedt voldoende aandacht aan de integratie van actualiteit, waardoor het realiteitsgerichte karakter van de leerplanrealisatie op relevante wijze wordt verhoogd. Dit gebeurt zowel vanuit actualiteitsopdrachten als vanuit het tijdens de lessen inspelen op het nieuws. Hierbij komen een aantal competenties aan bod, zoals gericht informatie zoeken, het leggen van verbanden tussen de actualiteit en de behandelde thema's, het samenvatten, presenteren en bediscussiëren van informatie. Toch heeft de vakgroep hierbij nog geen duidelijke leerlijn uitgewerkt. Het realiteitsgerichte karakter van de leerplanrealisatie wordt verder verhoogd door een kwaliteitsvolle integratie van ICT, via de uitvoering van een praktijkgericht project rond budgettering, via de integratie van enkele spelen (inflatie, beurs) en via bedrijfsbezoeken. Er is echter nog geen structurele aanpak die ervoor kan zorgen dat deze bedrijfsbezoeken jaarlijks per graad aan bod kunnen komen.

Via een geheel van relevante opdrachten in de tweede en de derde graad gaat er voldoende aandacht naar het werken aan onderzoekscompetentie (OC). Het gericht leren stellen van een afgebakende onderzoeksvraag (specifieke eindterm SET 17) waarbij de leerlingen tot een antwoord kunnen komen door de verzamelde informatie ook gericht te ordenen en te bewerken (SET 16) komt vooral in de tweede graad aan bod. In het kader van een uitgebreid en kwaliteitsvol project 'Fresco' kwamen de laatste jaren ook in de derde graad een aantal aspecten van het werken aan OC op een relevante wijze aan bod. Toch ging het vooral om een praktijkgerichte uitwerking van leerinhouden bedrijfswetenschappen en om de inoefening van een aantal competenties. Daarnaast werd een theoretische onderbouwing meegegeven van het werken aan OC in 9 stappen. De vakgroep kan vanuit de wijze waarop ze vroeger een meer uitgebreide onderzoeksgerichte opdracht aanpakte aantonen dat ze het werken aan OC binnen een leerlijn ook in de derde graad verder kan waarmaken. Bovendien is er in de derde graad al veel aandacht voor het leren informatie verwerven, presenteren en confronteren van verschillende standpunten (SET 18) wat de realisatie van OC dan weer sterk

competentiegericht maakt.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De uitrusting voldoet. De vakgroep heeft voldoende toegang tot ICT-infrastructuur en projectiemogelijkheden - ook via een vaste inroostering in een ICT-lokaal - en beschikt over een digitaal leerplatform en voldoende ondersteunende leermiddelen. ICT wordt door de leraren met diepgang ingezet. Hierdoor gaat veel aandacht naar het leren maken van grafieken, het gebruik van een rekenblad, het verzorgen van een presentatie.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatie is voldoende evenwichtig, volledig en representatief voor de leerplandoelstellingen. Toetsen en examens peilen naar een geheel van reproduceerbare kennis, toepassingsvaardigheden en inzichten. Het beheersingsniveau van de vraagstelling in toetsen en examens is voldoende in alle leerjaren. De vakgroep heeft werk gemaakt van een eenduidige vraagstelling en van het aanpassen van de taal aan het niveau van de leerlingen. In het tweede leerjaar van de derde graad is er in juni een goed uitgewerkt mondeling examen, waarbij ook aandacht gaat naar de mate waarin de leerling zich correct kan uitdrukken. De verhouding tussen de evaluatie van kennis en van vaardigheden (ICT, aspecten van OC) als onderdelen van het dagelijks werk is voldoende transparant en er wordt voldoende over gerapporteerd naar leerlingen en ouders door middel van het elektronisch leerplatform. De puntenverdeling tussen dagelijks werk en examens (tweede graad 30 % - 70 % en derde graad 20 % - 80 %) geeft de vakgroep weinig ruimte om de inspanningen van de leerlingen voor dagelijks werk voldoende te honoreren, waardoor de evaluatie een te overwegend summatief karakter krijgt. Daardoor moet de vakgroep naar de noodoplossing grijpen om een deel van de examenpunten te gebruiken voor de evaluatie van vaardigheden en OC. Bij de evaluatie van het werken aan OC gaat zowel aandacht naar inhoudelijke aspecten als naar een aantal vaardigheden. Er is beginnende aandacht voor procesevaluatie die leerlingen kan aanzetten tot een tussentijdse verbetering van het product. Er is daarbij ook aandacht voor feedback op de talige component zonder dat dit in het geheel van de evaluatie een te prominente plaats inneemt. De evaluatiecriteria zijn voldoende transparant. De afstemming via een leerlijn voor de evaluatie van OC tussen de verschillende graden is beperkt.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leraren ondersteunen het leerproces door voldoende oefenmomenten tijdens de lessen, waar op een gedifferentieerde wijze feedback wordt op gegeven. Remediëring kan hierdoor al voor een deel gebeuren tijdens de lessen. Toch voelen de leraren de grotere samengezette klasgroepen aan als een belemmerende factor voor binnenklasdifferentiatie, onder meer door middel van activerende opdrachten. Dankzij frequente toetsing worden de leerlingen verder aangezet om de basisinhouden te beheersen. Na de toetsen is er voldoende aandacht voor feedback, ook voor de taalcomponent. Waar nodig wordt verwezen naar een begrippenlijst. De leraren zetten deze begrippenlijst ook op een aantal momenten tijdens de lessen in ter taalondersteuning. Aansluitend bij de toetsen is een remediërend systeem van hertoetsen

uitgewerkt dat optimale kansen biedt aan de leerlingen om te bewijzen dat ze de leerstof onder de knie hebben en hen voor te bereiden op de summatieve examenmomenten.

Een aantal leerlingen heeft tijdens het schooljaar tekorten maar deze worden vaak via het geheel van de aanpak geremedieerd zodat de uiteindelijke jaarresultaten overwegend goed zijn. Eventuele jaartekorten voor economie staan nooit op zich en sporen met de resultaten bij de andere vakken.

Qua preventieve aanpak van de leerbegeleiding is er aandacht voor leren leren. De leraren verwachten van de leerlingen een persoonlijke en grondige verwerking van de leerinhouden in de vorm van een zelfgekozen vorm van samenvatting die de leerlingen moeten inleveren. De leerlingen krijgen nadien ook modelsamenvattingen. Bij duidelijke tekorten op toetsen gaat er aandacht naar de kwaliteit en aanpak van deze samenvatting als onderdeel van de remediëring. Verder worden de leerlingen er voor toetsen en examens op gewezen hoe zij de leerstof kunnen instuderen.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

De leraren leveren inspanningen om de eigen deskundigheid te ontwikkelen. Een meer pedagogisch-didactisch gerichte nascholing op het vlak van activerend onderwijs, onderzoekscompetentie en evaluatie bleef nog veeleer beperkt. Er is echter veel overleg tussen de vakcollega's (ook uit de eerste graad) waardoor projecten kwaliteitsvol samen worden uitgewerkt, examens en toetsen worden uitgewisseld, besproken en geoptimaliseerd, en verder ook inzichten en aanpak (rond bijvoorbeeld hertoetsing, werken met samenvattingen) worden uitgewisseld. Dit heeft zich nog niet vertaald in gezamenlijk uitgewerkte leerlijnen op het vlak van activerende opdrachten, het werken aan en evalueren van OC en de integratie van actualiteit. De leraren zijn vragende partij voor een schooloverstijgende vakgroep binnen de scholengemeenschap.

3.1.1.7 Geschiedenis in aso tweede en derde graad in alle studierichtingen (leerplannen D/1999/0279/026 en D/2001/0279/006)

Voldoet niet

In de tweede graad en een aantal studierichtingen van het eerste leerjaar van de derde graad staat het aanbod van de leerinhouden centraal. De koppeling daarvan aan alle categorieën leerplandoelstellingen wordt niet voldoende prioritair gesteld. Het aanbod beantwoordt niet voldoende aan de leerplandoelstellingen. Ook de evaluatie sluit in haar geheel te weinig aan bij de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

Het referentiekader, het fundament van de historische vorming, wordt niet systematisch en cumulatief opgebouwd. In de tweede graad komen de verschillende domeinen van de socialiteit geproportioneerd aan bod, maar er is te weinig aandacht voor niet-westerse samenlevingen en voor diachrone en synchrone benaderingen van historische probleemvelden. De selectie van de leerinhouden gebeurt te weinig op basis van centrale probleemstellingen waarmee de verschillende historische periodes worden geconfronteerd. Historische structuurbegrippen, belangrijk om de concrete werkelijkheid te kunnen begrijpen en verklaren, worden te weinig doelgericht gehanteerd om

daarmee vergelijkbare probleemstellingen in een andere context of langetermijnevoluties te herkennen. In de inleidende lessen zowel in het eerste als het tweede leerjaar wordt wel aandacht besteed aan de begrippen continuïteit en discontinuïteit, maar deze structuurbegrippen worden te weinig confronterend gebruikt. Vrij vlug vervalt men in het anekdotische verhaal binnen een groter thema.

De leerlingen leren de historische feiten, begrippen en verklaringen vooral omschrijven en contextueel situeren of duiden. Feiten worden wel geregeld geactualiseerd. De vaardigheidseindtermen in relatie tot het historisch onderzoek waardoor leerlingen in toenemende mate autonoom historische en maatschappelijke probleemstellingen kunnen begrijpen en beargumenteren, komen te weinig aan bod. De aangeleerde basisvaardigheden worden nog sporadisch aangewend maar dit gebeurt te weinig en onvoldoende op het graadvereiste niveau. Daardoor situeert het geschiedenisonderwijs zich hoofdzakelijk op een weliswaar voldoende hoog, maar eenzijdig cognitief, narratief en bijgevolg te weinig op het procedureel niveau.

Dat de lessen geschiedenis in elk leerjaar met studiereizen en/of de inpassing van actualiteit verruimd worden, is positief. Dergelijke activiteiten zijn goed in het onderwijsleerproces geïntegreerd.

In de derde graad is er een belangrijk onderscheid tussen het eerste leerjaar en het tweede leerjaar. In het eerste leerjaar wordt in de meeste studierichtingen de lijn van de tweede graad doorgetrokken. Het historisch verhaal wordt te weinig binnen het historisch referentiekader gesitueerd en de keuze van de leerinhouden beantwoordt in haar geheel te weinig aan de criteria van het leerplan. De historische vaardigheden worden te minimaal beoefend en waar het gebeurt is dit niet op het graadvereiste niveau. In het tweede leerjaar sluit de keuze van de leerinhouden veel beter aan bij de leerplandoelstellingen. Door het niet hanteren van een zelfde vormingsconcept, een zelfde informatiestructuur, een zelfde conceptueel kader en een zelfde algemeen referentiekader is het voor de leerlingen moeilijk om de consistentie in functie van het gemeenschappelijk doel te herkennen. Het accent verschuift naar zelfstandigheid want er zijn meer opdrachten gericht op probleemoplossend leren en het beoefenen van de historische vaardigheden. Door het tekort aan verticale afspraken binnen de graad rond de frequentie en welke historische deelvaardigheden aan bod komen, bereiken de leerlingen niet het vereiste niveau.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De uitrusting en leermiddelen beantwoorden aan de minimale materiële leerplanvereisten. Wegens tijdelijk plaatsgebrek beschikt de school niet over een vaklokaal. De leraren en de leerlingen beschikken over de nodige leermiddelen ter ondersteuning van het onderwijsleerproces. De leraren gebruiken het digitaal leerplatform als leerondersteunend of remediërend middel. De kwaliteit van het gebruik van multimedia voor illustratie, bronnenanalyse en synthese (schema's, diapresentaties) is goed. Het aantal zoek- en verwerkingsopdrachten met behulp van ICT is beperkt. De leraren hebben voldoende de gelegenheid om uit te wijken naar een computerlokaal, waar de leerlingen individueel aan een pc kunnen werken.

Evaluatiepraktijk De organisatie van de evaluatie stemt overeen met de richtlijnen op

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

schoolniveau. Door de keuze van het schoolbeleid om de verhouding tussen dagelijks werk en proefwerken in de tweede graad op 30/70 en in de derde graad op 20/80 te houden worden de studieresultaten in hoofdzaak bepaald door de prestaties van leerlingen op de proefwerken.

In beide graden is de evaluatie van het dagelijks werk niet volledig op de leerplandoelstellingen afgestemd. Ze is geen optimale weergave van de mate waarin de leerlingen het brede onderliggende onderwijsleerproces beheersen. De evaluatie heeft een onvoldoende formatief karakter. Dat komt doordat, behalve in één studierichting van het eerste leerjaar van de tweede graad en het tweede leerjaar van de derde graad, de frequentie van toetsen veeleer gering is en het aantal vragen meestal beperkt, waardoor de behandelde leerstof slechts steekproefsgewijs wordt geëvalueerd. De vraagstelling beoogt bovendien uitsluitend de reproductie van kennis. De evaluatie van historische vaardigheden ontbreekt.

De schriftelijke examens zijn steeds zeer verzorgd en kennen wel een evenwichtige spreiding tussen kennis, inzicht en vaardigheden. Allerlei bronnenmateriaal ondersteunt de vraagstelling. In de derde graad zijn er mondelinge examens. In het eerste leerjaar zijn de evaluatiecriteria onvoldoende transparant en ontbreekt het peilen naar historische vaardigheden. Deze opmerkingen gelden niet voor het tweede leerjaar.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De lessen verlopen in een leerlinggericht klimaat met veel aandacht voor wederzijds respect. Activerende werkvormen die de realisatie van een aantal leerplandoelstellingen kunnen bevorderen, worden zeer sporadisch angewend. De socratische methode, het gestuurde onderwijsgegesprek, is de veilige weg naar maximale kennisoverdracht. De leerlingen beschikken over verzorgde, goed gestructureerde cursussen voorzien van allerlei opdrachten. Het behoort nog te weinig tot de cultuur binnen de vakgroep om leerlingen in toenemende mate en volgens uitgetekende leerlijnen, zelfstandig hun historisch leerproces te leren ontwikkelen en daartoe de noodzakelijke strategieën te verwerven.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

De doeltreffendheid van graadoverstijgende vakgroepwerking werd belemmerd door het vasthouden van sommige leden aan bepaalde individuele benaderingen. Die leidden op zich niet tot fundamentele verschillen, maar hadden wel verschillen in leerplangerichtheid tot gevolg. Doelgerichte horizontale en verticale afstemming ontbrak. De vakgroepwerking vertoont wel een positieve ontwikkeling naar meer samenwerking. Jaarplannen worden gemeenschappelijk opgemaakt en er wordt werk gemaakt van het ontwikkelen van leerlijnen. Het recent samengestelde kwaliteitsvolle begrippencahier per graad is daarvan de stille getuige. Meer doelgerichte vak- en pedagogische nascholing vormen de grote uitdaging voor de vakgroep.

3.1.1.8 Engels en Frans in aso derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen, Moderne talen-wetenschappen (leerplannen D/2014/7841/005 en D/2014/7841/003)

Voldoet niet

De specifieke eindtermen worden niet bereikt in Frans en Engels. Noch het aanbod, noch de evaluatie bestrijken de vereiste verdieping van de reflectie op taal en communicatie, taal en cultuur en taal als systeem. De onderzoekscompetentie wordt onvoldoende aangeboden en geëvalueerd.

Onderwijsaanbod Het onderwijs van het Engels en het Frans is sterk gericht op het verwerven van taalvaardigheid in communicatief relevante contexten. Voor de productieve vaardigheden zijn er evenwel nog te veel hiaten in de leerplanrealisatie omdat de vakgroepen het aanbod niet genoeg plannen vanuit de taaltaken vervat in de eindtermen. Op initiatief van de directie maken de vakgroepen sinds vorig schooljaar een jaarplanning op.

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

Voor Engels is de samenhang tussen het onderwijs van kennis en vaardigheden voor verbetering vatbaar. Vorig schooljaar werkte de vakgroep met een eigen cursus en een didactisch tijdschrift. Het grammaticaonderwijs werd hierdoor te veel opgevat als een aparte component. De leerlingen leerden de woordenschat wel in context vanuit de teksten voor lezen en luisteren. Dit schooljaar werd een leerboek in gebruik genomen in het eerste leerjaar van de derde graad en is de samenhang verbeterd.

De schrijf- en spreekvaardigheidstraining vertonen veel lacunes. Het onderwijs vertrekt weinig gericht vanuit de tekstsoorten vervat in de eindtermen. Genreconventies en tekstopbouw komen beperkt aan bod. Volgende eindtermen op het structurerend verwerkingsniveau krijgen een te beperkte invulling: het mondeling samenvatten (eindterm 20) van een tekst, het mondeling en schriftelijk uitbrengen van een verslag (eindtermen 21 en 37), het schriftelijk samenvatten van een argumentatieve tekst (eindterm 36) en het voeren van correspondentie (eindterm 38). Voor de teksten die wel worden geschreven is er aandacht voor het schrijfproces: de leerlingen schrijven een tweede versie naar aanleiding van feedback. De leerplanrealisatie voor de receptieve vaardigheden voldoet. De intensiteit van de leesvaardigheidstraining is voor verbetering vatbaar in het eerste leerjaar van de derde graad. De leerlingen lezen geen teksten zelfstandig. In het tweede leerjaar lezen ze een aantal kortverhalen die ze samenvatten. Het beoordelend niveau komt bij alle vaardigheden beperkt aan bod. Algemeen wordt de leerplanrealisatie ondersteund door het gebruik van het Engels als communicatietaal tijdens de instructie. De leerlingen vertonen spreekdurf.

Voor Frans is er voldoende samenhang tussen het onderwijs van kennis en vaardigheden. Voor de vijf taalvaardigheden voldoet de leerplanrealisatie voor de basisvorming. In de studierichting Economie-moderne talen is het aanbod voor schrijfvaardigheid evenwel nipt voldoende. Het schrijven van een mededeling (eindterm 31), het formuleren van een spontane mening en een beredeneerd standpunt (eindtermen 34 en 40) en het samenvatten van een argumentatieve tekst (eindterm 36) komen niet voldoende aan bod.

Voor spreek- en gespreksvaardigheid oefenen de leerlingen nagenoeg alle leerplandoelstellingen. Enkel het uitbrengen van een verslag (eindterm 21) komt niet voor in de studierichting Economie-moderne talen. De leerlingen oefenen de luistervaardigheid intensief vooral ook door middel van persoonlijke verwerkingsopdrachten die ze thuis zelfstandig uitvoeren en opnemen in hun portfolio. De leesvaardigheid krijgt een goede invulling. De verwerkingsopdrachten bij persoonlijk leestuur bestrijkt vooral het structurerend niveau en peilt te weinig naar het beoordelend niveau. In het eerste leerjaar van de derde graad bestrijkt de persoonlijke leestuur evenwel niet voldoende teksten. De leerlingen vertonen spreekdurf maar bij lesbezoeken werd vastgesteld dat heel wat leerlingen een veeleer zwak studiepeil hebben voor spreek- en gespreksvaardigheid.

De (inter)culturele component van de leerplannen krijgt genoeg aandacht o.a. via het gebruik van films, chansons, internetsites en het lezen van teksten waarvan de inhoud relevant is voor de Engels- en Franstalige cultuur en leefwereld. De uitstap naar Londen en de uitwisseling met een Brusselse school vormen eveneens een meerwaarde voor de culturele vorming en de motivatie van de leerlingen. De actualiteitswaarde van de lessen is hoog en leerlingen werken rond interessante thema's die aansluiten bij hun interesses en leefwereld. Een aantal vakoverschrijdende eindtermen uit de contexten komen aan bod.

De leerstrategieën bij het uitvoeren van taaltaken komen nog niet altijd voldoende expliciet aanbod. Toch zijn er voorbeelden van studiewijzers voor spreek- en schrijfoopdrachten waar aandacht is voor de aanpak van de taak. De leerlingen krijgen voldoende kansen om de vakattitudes te verwerven. Er wordt over gesproken in de lessen, maar de reflectie over de vakattitudes is niet systematisch ingebouwd in de onderwijspraktijk.

Het specifieke gedeelte wordt binnen de poolvakken voldoende opgevat als een verbreding van de communicatieve vaardigheden uit de basisvorming, omdat leerlingen de vaardigheden meer oefenen en leren communiceren over een breder gamma van onderwerpen. Het verdiepend werken aan de reflectie over taal en communicatie, taal en cultuur en taal als systeem gebeurt echter nog onvoldoende. Een aantal thema's hebben raakpunten met de specifieke eindtermen maar leiden te weinig tot reflectie over taal vanuit (beperkte) referentiekaders eigen aan het wetenschapsdomein van de talen. Reden hiervoor is dat de vakgroep nog zoekende is naar de precieze interpretatie van de specifieke eindtermen en er nog niet in slaagt om deze didactisch te operationaliseren zodat er zich bij de leerlingen een expliciet en diepgaander leerproces zou voltrekken. De vakgroepen hebben bovendien (nog) geen afspraken gemaakt over de manier waarop voor Frans en Engels samen deze eindtermen zullen worden aangeboden en geëvalueerd. Men slaagt er nog niet in om de studierichtingen met pool moderne talen duidelijk te profileren.

Voor de studierichtingen Economie-moderne talen en Latijn-moderne talen is er in de voorbije schooljaren niet gewerkt aan de onderzoekscompetentie (eindtermen 16, 17, 18). In de Moderne talen- wetenschappen werd een beperkt onderzoek uitgevoerd. Wegens gebrek aan voldoende gestructureerde instructies en begeleiding vertoont het voorgelegde werkje van de leerling een weinig planmatige aanpak en weinig diepgang.

Onderwijsorganisatie
Samenstelling klasgroepen

De samenstelling van sommige lesgroepen belemmert de leerplanrealisatie. Leerlingengroepen met verschillende leerplannen worden soms samengezet voor een aantal uren. Dit maakt voor de studierichtingen met component moderne talen de realisatie van de specifieke eindtermen moeilijker.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie voor de basisvorming is voldoende gericht op de vaardigheden. De hiaten in het aanbod weerspiegelen zich in de evaluatiepraktijk en voor Engels is de beoordeling van de productieve vaardigheden niet voldoende representatief. De evaluatie van de specifieke eindtermen voldoet niet voor Frans en voor Engels.

De kwaliteit van de vraagstelling is doorgaans goed. Het reproductief bevragen van in de klas gelezen of beluisterde teksten is echter geen valide toetstechniek. Bij het bevragen van lees- en luisterteksten mogen de leerlingen in het Nederlands antwoorden. De vraag kan hier worden gesteld of deze werkwijze de taalvaardigheidsontwikkeling voldoende dient.

Met het systeem van gespreide evaluatie kiest de vakgroep resoluut voor een formatieve evaluatie die het leerproces ondersteunt. De leerlingen krijgen doorgaans feedback over hun prestaties n.a.v. toetsen en verwerkingsopdrachten. Meestal moeten ze de fouten verbeteren of zelf een tweede versie schrijven die opnieuw wordt gequoteerd.

Leerlingen worden geïnformeerd over wat ze moeten kennen en kunnen. De evaluatiecriteria zijn overwegend transparant.

De leerlingresultaten voldoen voor de meerderheid van de leerlingen. Deze resultaten zijn echter weinig richtinggevend voor hun studiepeil aangezien ze onvoldoende gebaseerd zijn op een valide evaluatiepraktijk voor Engels voor de basisvorming en voor beide talen voor het specifieke gedeelte.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De preventieve als de curatieve remediëring evolueren stilaan naar een meer gestructureerde aanpak. Een aantal preventieve maatregelen ondersteunen de leerbegeleiding. De leerlingen worden aangemoedigd tot participatie. Men spreekt hen aan op hun creatieve inbreng en hun kritisch denkvermogen. Leraarafhankelijk is er aandacht voor differentiatie en activerende werkvormen tijdens de lessen. Dit komt het leerrendement ten goede. Het is positief dat de vakgroepen met het concept van een portfolio werken. In dat kader maken de leerlingen zelfstandig een aantal opdrachten en zetten ze hierbij planningsvaardigheden en leerstrategieën in. De notities en toetsenmappen van de leerlingen worden onvoldoende opgevolgd en bevatten heel wat fouten

of niet ingevulde bladeren. Dit belemmert het leerproces en verhoogt de nood aan remediëring naderhand.

De verantwoordelijkheid voor de remediëringsinitiatieven ligt bij de individuele leraar. De leerlingen kunnen terecht voor extra uitleg. Voor Frans kunnen de leerlingen bij problemen ook naar de inhaallessen verwezen worden. De vakgroepen maken gebruik van het systeem van vakantietaken en waarschuwingen waar nodig. Het leerproces van de leerlingen wordt evenwel nog niet altijd voldoende planmatig bijgestuurd op basis van duidelijke afspraken met de leerlingen. De vakgroepen groeien geleidelijk aan naar het vaker registreren van de remediëringsinitiatieven in het leerlingvolgsysteem. De effecten van de remediëring worden nog niet systematisch en gericht opgevolgd. De rapporten bevatten weinig sporen van duidende commentaar bij de resultaten. De ouders kunnen wel een gesprek aanvragen ter verduidelijking.

De grote lesgroepen en de vele taalachterblijvers in sommige klassen bemoeilijken de leerbegeleiding.

Uitrusting

ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De materiële uitrusting voldoet. Elk leslokaal is uitgerust met projectiemogelijkheden en er zijn ook een aantal computerklassen waar de leraren naar kunnen uitwijken. De meeste lessen worden visueel ondersteund door het gebruik van bordboeken. In het kader van verwerkingsopdrachten zoeken de leerlingen ook regelmatig informatie op het internet op. De vakgroep gebruikt verder ICT-toepassingen om met de leerlingen te communiceren.

Deskundigheidsbevordering

Overleg
Vorming

Het engagement van de individuele leraren is hoog en de betrokkenheid groot. De vakgroepen getuigen van openheid voor zelfreflectie en streven naar kwaliteit. Verschillende factoren hebben in de hand gewerkt dat de leerplanrealisatie nog niet optimaal is en dat de vakgroepen nog zoekende zijn naar de beste manier om het aanbod en de evaluatie beter af te stemmen op de leerplandoelstellingen. De laatste twee jaren zijn er heel wat opdrachtenwissels geweest. Het gekozen handboek en cursusmateriaal vorig schooljaar heeft noch voor Engels noch voor Frans de leerplanrealisatie genoeg ondersteund. De vakgroepen ervaren moeilijkheden bij het interpreteren van de specifieke eindtermen. Voor Frans heeft de vakgroep sterk ingezet op vakoverschrijdend projectmatig werken voor de studierichting Economie-moderne talen en is hierbij uit het oog verloren dat de specifieke eindtermen moesten gerealiseerd worden. Er is nu nood aan stabiliteit (opdrachten en lesmateriaal) zodat een verdere verdiepende studie en implementatie van de leerplannen mogelijk is.

Een aantal leraren volgden de voorbije twee schooljaren nascholingen. De leraren wisselen materiaal uit. De vakgroepen nemen deel aan de schooloverstijgende intervisie onder leiding van de pedagogische begeleiding en aarzelen niet om zelf ook beroep te doen op de pedagogische begeleiding als ze de behoefte ervaren. De positieve impact van deze initiatieven is merkbaar in de onderwijspraktijk.

3.1.1.9 Frans in aso derde graad in de studierichtingen Economie-wiskunde, Grieks-Latijn, Humane wetenschappen, Latijn-wetenschappen, Latijn-wiskunde, Wetenschappen-wiskunde (leerplan D/2014/7841/004)

Voldoet

Het aanbod van leerplandoelstellingen voldoet en de evaluatie is voldoende afgestemd op de vijf taalvaardigheden. De leerlingenresultaten zijn behoorlijk tot goed. De leerlingen kunnen rekenen op een professionele leerbegeleiding. De uitrusting voldoet.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Het onderwijs is sterk gericht op het verwerven van taalvaardigheid in communicatief relevante contexten. Op initiatief van de directie maken de vakgroepen sinds vorig schooljaar een jaarplanning op, wat de leerplanrealisatie ondersteunt.

Er is voldoende samenhang tussen het onderwijs van kennis en vaardigheden. De leerlingen oefenen de luistervaardigheid intensief vooral ook door middel van persoonlijke verwerkingsopdrachten die ze thuis zelfstandig uitvoeren en opnemen in hun portfolio. De leesvaardigheid krijgt een goede invulling. De verwerkingsopdrachten bij persoonlijk lectuur bestrijken vooral het structurerend niveau en peilt veeleer weinig naar het beoordelend niveau.

De leerplanrealisatie voor de productieve vaardigheden voldoet nipt en wordt nog niet voldoende gepland vanuit de leerplandoelstellingen. Het samenvatten van een argumentatieve tekst (ET 36), het schrijven van een verslag (ET 37), het voeren van (digitale) correspondentie (ET 38) en het formuleren van een beredeneerd standpunt (ET 40) komen niet of niet voldoende aan bod. Tijdens de lessen is er aandacht voor het oefenen van de spreek- en gespreksvaardigheid. Algemeen wordt de leerplanrealisatie ondersteund door het gebruik van het Frans als communicatietaal tijdens de instructie. Volgende leerplandoelstellingen komen echter niet gericht genoeg aan bod: het uitbrengen van een verslag (ET 21) en het naar voor brengen van een gefundeerd standpunt (ET 25). De leerlingen vertonen spreekdurf maar bij lesbezoeken werd vastgesteld dat heel wat leerlingen een veeleer zwak studiepeil hebben voor spreek- en gespreksvaardigheid.

De (inter)culturele component van de leerplannen krijgt genoeg aandacht o.a. via het gebruik van films, chansons, internetsites en het lezen van teksten waarvan de inhoud relevant is voor de Franstalige cultuur en leefwereld. De uitwisseling met een Brusselse school vormen eveneens een meerwaarde voor de culturele vorming en de motivatie van de leerlingen. De actualiteitswaarde van de lessen is hoog en leerlingen werken rond interessante thema's die aansluiten bij hun interesses en leefwereld. Een aantal vakoverschrijdende eindtermen uit de contexten komen aan bod.

De leerstrategieën bij het uitvoeren van taaltaken komen nog niet altijd voldoende expliciet aanbod. Toch zijn er voorbeelden van studiewijzers voor spreek- en schrijfp opdrachten waar aandacht is voor de aanpak van de taak. De leerlingen krijgen voldoende kansen om de vakattitudes te verwerven. Er wordt over gesproken in de lessen, maar de reflectie is niet systematisch ingebouwd in de onderwijspraktijk.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht

Volledigheid

Beheersingsniveau

Transparantie

De evaluatie voor de basisvorming is voldoende gericht op de vaardigheden. De hiaten in het aanbod weerspiegelen zich in de evaluatiepraktijk.

De kwaliteit van de vraagstelling is doorgaans goed. Het reproductief bevragen van in de klas gelezen of beluisterde teksten is echter geen valide toetstechniek. Bij het bevragen van lees- en luisterteksten mogen de leerlingen in het Nederlands antwoorden. De vraag kan hier worden gesteld of deze werkwijze de taalvaardigheidsontwikkeling voldoende dient.

Met het systeem van gespreide evaluatie kiest de vakgroep resoluut voor een formatieve evaluatie die het leerproces ondersteunt. De leerlingen krijgen doorgaans feedback over hun prestaties n.a.v. toetsen en verwerkingsopdrachten. Meestal moeten ze de fouten verbeteren.

Leerlingen worden geïnformeerd over wat ze moeten kennen en kunnen. De evaluatiecriteria zijn overwegend transparant.

De leerlingenresultaten voldoen voor de meerderheid van de leerlingen.

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

De materiële uitrusting voldoet. Elk leslokaal is uitgerust met projectiemogelijkheden en er zijn ook een aantal computerklassen waar de leraren naar kunnen uitwijken. De meeste lessen worden visueel ondersteund door het gebruik van bordboeken. In het kader van verwerkingsopdrachten zoeken de leerlingen ook regelmatig informatie op het internet op. De vakgroep gebruikt verder ICT-toepassingen om met de leerlingen te communiceren.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

De preventieve als de curatieve remediëring evolueren stilaan naar een meer gestructureerde aanpak. Een aantal preventieve maatregelen ondersteunen de leerbegeleiding. De leerlingen worden aangemoedigd tot participatie. Men spreekt hen aan op hun creatieve inbreng en hun kritisch denkvermogen. Leraarafhankelijk is er aandacht voor differentiatie en activerende werkvormen tijdens de lessen. Dit komt het leerrendement ten goede. Het is positief dat de vakgroepen met het concept van een portfolio werken. In dat kader maken de leerlingen zelfstandig een aantal opdrachten en zetten ze hierbij planningsvaardigheden en leerstrategieën in. De notities en toetsenmappen van de leerlingen worden onvoldoende opgevolgd en bevatten heel wat fouten of niet ingevulde bladeren. Dit belemmert het leerproces en verhoogt de nood aan remediëring naderhand.

De verantwoordelijkheid voor de remediëringsinitiatieven ligt bij de individuele leraar. De leerlingen kunnen terecht voor extra uitleg. Voor Frans kunnen de leerlingen bij problemen ook naar de inhaallessen verwezen worden. De vakgroepen maken gebruik van het systeem van vakantietaken en waarschuwingen waar nodig. Het leerproces van de leerlingen wordt evenwel nog niet altijd voldoende planmatig bijgestuurd op basis van duidelijke afspraken met de leerlingen. De vakgroepen groeien geleidelijk aan naar het vaker registreren van de remediëringsinitiatieven in het leerlingvolgsysteem. De effecten van de remediëring worden nog niet systematisch en gericht opgevolgd. De rapporten bevatten weinig sporen van duidende commentaar bij de resultaten. De ouders kunnen wel een gesprek aanvragen ter verduidelijking.

De grote lesgroepen en de vele taalzwakke leerlingen in sommige klassen bemoeilijken de leerbegeleiding.

Deskundigheidsbevordering

Overleg
Vorming

Het engagement van de individuele leraren is hoog en de betrokkenheid groot. De vakgroep getuigt van openheid voor zelfreflectie en streven naar kwaliteit. Verschillende factoren hebben in de hand gewerkt dat de leerplanrealisatie nog niet optimaal is en dat de vakgroep nog zoekende is naar de beste manier om het aanbod en de evaluatie beter af te stemmen op de leerplandoelstellingen. De laatste twee jaren zijn er heel wat opdrachtenwissels geweest. Het gekozen handboek heeft voor Frans de leerplanrealisatie niet genoeg ondersteund. Er is nu nood aan stabiliteit (opdrachten en lesmateriaal) zodat een verdere verdiepende studie en implementatie van de leerplannen mogelijk is.

Een aantal leraren volgden de voorbije twee schooljaren nascholingen. De leraren wisselen materiaal uit. De vakgroep neemt deel aan de schooloverstijgende intervisie onder leiding van de pedagogische begeleiding en aarzelt niet om zelf ook beroep te doen op de pedagogische begeleiding als hij de behoefte ervaren. De positieve impact van deze initiatieven is merkbaar in de onderwijspraktijk.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school is ingeplant op een groot domein waarop zich de schoolgebouwen, een park, een vijver en een kasteelgebouw bevinden. Dit kasteelgebouw wordt sinds vorig schooljaar niet langer als leslocatie gebruikt, nadat onderzoek had uitgewezen dat de leeromgeving niet veilig en ongezond was. Dit verslag heeft enkel betrekking op de gebouwen en delen van het domein die de school gebruikt.

De school gaat meestal op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze de meeste controles uitvoert. Daardoor kent ze de belangrijke tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de omgeving waar wordt onderwezen en leerlingen worden begeleid.

Uit haar werkwijze blijkt dat ze gebruikmaakt van de analyses van deskundigen en rekening houdt met de opmerkingen van personeel. Alle opgemerkte tekorten worden besproken op het Comité ter Preventie en Bescherming op het Werk (CPBW). Ze komen dan ofwel in het globaal preventieplan (GPP), het jaaractieplan (JAP), de takenlijst van de werkmans of worden onmiddellijk opgelost. Meldingen van leraren over kleine(re) defecten lost de werkmans onmiddellijk op of registreert hij in zijn takenlijst. Deze werkwijze is niet geheel sluitend. De registratie van werkpunten gebeurt niet steeds consequent. Kleine werkpunten worden niet altijd geregistreerd, waardoor het risico ontstaat dat de school bepaalde problemen niet tijdig opmerkt. De opvolging van de werkpunten die geregistreerd worden, gebeurt verspreid over verschillende instrumenten. In de instrumenten die de school momenteel gebruikt, worden de budgetten en verantwoordelijken niet steeds vermeld. Vanaf januari 2016 neemt de school een digitaal systeem in gebruik waarin al deze informatie wel wordt opgenomen.

Deze werkwijze maakt het systeem kwetsbaar voor fouten en vergetelheden. Momenteel leidt de aanpak niet tot onveiligheden in de schoolgebouwen en op het domein.

De school heeft een uitdaging in haar werking met producten met gevaarlijke eigenschappen. De inventaris is actueel, maar niet steeds onmiddellijk beschikbaar op de plekken waar dit belangrijk is. De verzameling MSDS-fiches is nog niet afgestemd op de inventaris. De opslag van producten gebeurt niet steeds vanuit een perspectief van risicobeheersing. Zo staan enkele eerder gevaarlijke brandbare producten niet in de brandveilige kast en staan andere producten zonder brandgevaar daar wel in. De meeste etiketteringen gebeuren volgens de recentste richtlijnen maar op sommige producten ontbreekt deze of is ze verouderd. De leraren chemie zijn bezig met de etikettering alsook het uitzuiveren van de grote voorraad producten met gevaarlijke eigenschappen. De school plant dit werk te versnellen en hierin de preventieadviseur de prominente rol te laten spelen die zij hierin zou moeten spelen.

De meeste andere tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt, andere zijn gepland. De uitwerking van het plan is concreet en realistisch waardoor we kunnen aannemen dat de uitvoering zal volgen. Uit de planning blijkt dat er aandacht is voor maatregelen die in afwachting van een oplossing ten gronde de situatie minimaal verbeteren en/of aantonen dat men proactief handelt. Dat leidt tot een cultuur waarbinnen elkeen zich aangesproken voelt om op zijn niveau bij te dragen aan de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten, de interne dienst (preventieadviseur) en de externe dienst, blijkt dat er enkele tekorten werden opgemerkt op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid en gezondheid en hygiëne. Deze tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting geheel of reeds gedeeltelijk opgelost. Wat nog moet verbeteren, is in de planning voorzien. De school maakt in afwachting van de realisatie van de verbeteractie weinig gebruik van organisatorische maatregelen en/of kleinere werken en/of sensibiliserende acties om de tekorten aan te pakken.

De vaststellingen in documenten van deskundigen, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkte.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de school tekorten opspoort en wegwerkt, de realistische acties die ze concreet plant om de onvolmaaktheden in haar systematiek weg te werken en de grote reactiviteit op zowel kleine als grote tekorten, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende tekorten weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatiegegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De visie op leerbegeleiding kadert in het pedagogisch project van de school. De directie voorziet in een sterke organisatie van dit proces op schoolniveau. Daarbij stelt ze de leerlingen centraal en wil ze hen maximaal ondersteunen in hun ontplooiing.

De school kiest er bewust voor om vanuit de individuele situatie van elke leerling de brede basiszorg te verstrekken. Dit is geen evidentie gezien de grote diversiteit aan instroom, maar ze doet dit met overgave om de leerlingen zo ver mogelijk te kunnen brengen. Daarvoor daagt ze haar lerarenteam uit om bij leerproblemen na te denken over eventuele dieperliggende oorzaken, eerder dan enkel de problemen zelf te remediëren. Het beleidsteam tekende een werkwijze uit die sterk steunt op de klasleraar en de vakleraren. Ze hanteert daarbij het principe dat een probleem zo vroeg mogelijk gedetecteerd moet worden, zodat preventief gehandeld kan worden op de onderliggende oorzaak.

Binnen haar visie zet de school vooral in op preventieve leerbegeleiding in de eerste graad en curatieve leerbegeleiding in alle graden. Een bredere visieontwikkeling rond leerbegeleiding in de klaspraktijk – die zich ook sterker richt op het verstrekken van een bredere basiszorg via differentiatie, aangepaste werkvormen en formatieve evaluatie tijdens het normale lesverloop – is nog beperkt gebleven.

Ondersteuning De school hanteert een duidelijke werkwijze voor het bepalen van de beginsituatie van de leerlingen. De schoolloopbaan, eerdere leerprestaties en gesprekken met de ouders bieden de leraren een goed zicht op behoeften in de basiszorg en, indien van toepassing, in de verhoogde zorg. Wanneer het schooljaar enkele weken gestart is, overlegt de begeleidende klassenraad. De leraren bespreken er de aangeboden leerbegeleiding en sticordimaatregelen (stimuleren, compenseren, remediëren, differentiëren en dispensereren) in relatie tot de eerste effecten ervan in de lespraktijk. Op basis daarvan stuurt de school de basiszorg en eventuele verhoogde zorg bij. Twee leerbegeleiders volgen dit op schoolniveau. In geval van ernstige of aanhoudende leerproblemen komen de leerlingbegeleiders de leerling mee ondersteunen, al dan niet in samenwerking met het CLB.

Omdat de school in alle openheid wil samenwerken met de ouders, heeft ze in elke stap van het proces veel aandacht voor ondersteuning van en communicatie met de ouders over de geboden zorgen en de effecten ervan.

In de fase van verhoogde zorg krijgen de leerling, zijn vakleraren en leerbegeleiders extra ondersteuning onder de vorm van een leerlingmentor. Deze mentor is een leraar die door de leerling zelf gekozen wordt en waarmee hij een vertrouwensband heeft. Zij hebben als taak om samen doelen en werkpunten op te stellen om de vastgestelde tekorten of drempels weg te werken. De mentor begeleidt de leerling in het behalen van deze doelen.

De sterke link op schoolniveau tussen leerbegeleiding en de vakoverschrijdende eindtermen leren leren wordt onder meer zichtbaar via het systeem waarmee de school haar leerlingen ondersteunt in aanloop naar de proefwerken. De leerlingen van het eerste jaar van de eerste graad krijgen een bundel met steekkaarten over hoe ze een week- en proefwerkplanning kunnen maken. De school organiseert proefwerkbegeleiding, die voor de leerlingen van het eerste jaar van de eerste graad verplicht zijn in het eerste trimester. Daarin leren ze structureren, studeren, reflecteren en een studiemethodiek toepassen. Voor de tweede en derde graad ontwikkelde de school een bundel over studiemethodiek. Daarin krijgen leerlingen algemene tips, vakspecifieke tips opgesteld door hun vakleraren en een zelfreflectiedocument om na te denken over hun studiemethodiek. Een document waarmee de school de ouders wil betrekken in het studieproces van hun kind vervolledigt deze bundel.

De school biedt haar lerarenkorps vormingsmomenten aan en reflecteert in graadvergaderingen regelmatig over hoe bepaalde methodieken integreerbaar zijn in de specifieke context van de school.

Om tot de meest gepaste zorg te komen, zet de directie in op een krachtige informatieverzameling via digitale weg om zo efficiënter de leerbegeleiding op maat van elke leerling te bieden.

Voor de leerbegeleiding op klasniveau vertrouwt de school zeer sterk op de individuele professionaliteit van de vakleraren. Zij zijn het eerste aanspreekpunt voor een leerling en dragen ook de verantwoordelijkheid om op basis van punten of gedrag ontluikende leerproblemen op te pikken en passend te reageren. In tweede lijn springt de klastitularis bij. De aansturing en ondersteuning van de leraren door het maken van afspraken met betrekking tot basiszorg via differentiatie, aangepaste werkvormen en formatieve evaluatie werd nog weinig structureel uitgewerkt.

Doeltreffendheid Om na te gaan in welke mate haar beleidsinitiatieven omtrent leerbegeleiding het beoogde effect hebben, organiseert het beleidsteam regelmatig bevragingen. Die omtrent welbevinden tonen aan dat de leerlingen zich goed voelen in de klas en op de school, een effect van de bewuste inzet op een goed leer- en leefklimaat. De grote vrijheid die leerlingen krijgen in het nemen van initiatieven en de wijze waarop de school haar parkdomein gebruikt, dragen hier verder toe bij.

De school is sterk in het uitbouwen van processen en structuren op schoolniveau. Dit leidt tot een goed uitgebouwde leerbegeleiding op dit niveau, een duidelijke link met de vakoverschrijdende eindtermen leren leren en een koppeling met de evaluatiepraktijk.

Het onderzoek van de leerbegeleiding op klasniveau, waar de school vertrouwt op de individuele vakleraren, toont aan dat de kwaliteit van de leerbegeleiding sterk verschilt per vakgroep en leraar. In sommige vakgroepen zijn er nog weinig afspraken om de remediëring gestructureerd aan te pakken. Ook de opvolging van de vakgroepen bleef op dit vlak beperkt.

De school heeft haar visie op het talenbeleid vertaald naar doelen afgestemd op de noden van haar leerlingen. Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen door middel van een taalscreening van alle leerlingen in het eerste leerjaar. Via de klassenraden en het leerlingvolgsysteem worden verder in alle leerjaren de door de vakleraren geobserveerde taalnoden bij leerlingen in kaart gebracht. Indien de resultaten daar aanleiding toe geven, treft de school maatregelen. Dit gebeurt zowel via specifieke remediëringssuren, een tutoraat, als via versterking van de differentiatie binnen een aantal vakken in de eerste graad via co-teaching. Een vroeger initiatief heeft ertoe geleid dat een aantal leraren werk heeft gemaakt van het afstemmen van de evaluatiepraktijk op het talige niveau van de leerlingen. De vakdoorlichting toont echter aan dat de eenduidigheid van de vraagstelling soms nog onvoldoende is. Verder besteedt een aantal leraren tijdens de lessen aandacht aan het verwerven van vaktaal, schooltaal en instructietaal. Toch gebeurt dit sterk leraargebonden waardoor niet alle leerlingen de taalsteun krijgen waarop ze recht hebben. Ook werk- en groeperingsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen, zijn nog geen gemeengoed. Een meer beleidsmatige aansturing hierrond bleef nog beperkt. De school nam een aantal initiatieven inzake professionalisering met betrekking tot talenbeleid, maar dit werd de laatste jaren niet meer verder uitgediept. Recent nam de school het initiatief om een talenbeleidsteam samen te stellen dat zich gericht met de opvolging en kwaliteitsbewaking van het talenbeleid zal bezig houden.

Ontwikkeling De school ontwikkelt haar beleid rond leerbegeleiding actief, stuurt regelmatig bij en werkt nauw samen met externen.

In aansluiting op de visie en op de specifieke kenmerken van haar leerlingen gaf de school haar leerbegeleiding de afgelopen jaren een nieuw elan. Ze koos ervoor de leerlingen centraal te stellen en hen maximale kansen te bieden. De praktische vertaling daarvan op klasniveau is momenteel vooral verantwoordelijkheid van de leerbegeleiders en minder van de leraren zelf. Op dat vlak ziet de school haar leerbegeleiding verder evolueren. Ze wil de leraren meer verantwoordelijkheid geven op klasniveau, zodat de leerbegeleiders zich kunnen focussen op het verder versterken van het systeem. Het duidelijker stellen van het afsprakenkader in verband met de leerbegeleiding en het zorgen voor een verdere professionalisering van het lerarenkorps staan op de agenda. Op deze manier wil de directie al haar personeelsleden de structuur en bagage geven die ze nodig hebben om in alle klassen een krachtige en kwaliteitsvolle leerbegeleiding waar te maken.

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De school heeft de laatste twee schooljaren een beperkt aantal aspecten van het evaluatie-, deliberatie- en rapporteringsbeleid herbekeken en verfijnd. De visieontwikkeling is in volle evolutie met als rode draad de groei van een veeleer prestatiegerichte cultuur naar een meer leerlinggerichte formatieve evaluatie, een prospectieve deliberatie en een rapporteringspraktijk gericht op transparantie en het ondersteunen van het leerproces. De visie op de evaluatiepraktijk is voor verfijning vatbaar. Men legt nog weinig het accent op de leerplangerichtheid en de kwaliteit van de evaluatie. Er is geen schoolbrede visie op de evaluatie van de specifieke eindtermen met inbegrip van de eindtermen in verband met de onderzoekscompetentie noch op de beoordeling van de vakattitudes. De school is zoekende naar een coherente aanpak van de evaluatie van gedragsattitudes. Er bestaat een uitgeschreven visietekst over de deliberatiepraktijk.

Ondersteuning De schoolleiding stuurt de evaluatiepraktijk aan via een aantal afsprakenkaders. Ze hebben vooral betrekking op het evaluatiesysteem, de organisatie van de proefwerken en de mogelijke remediëringsinitiatieven naar aanleiding van evaluatieresultaten. De aansturing betreft vooral organisatorische aspecten en in mindere mate inhoudelijke. Voor de inhoudelijke aspecten van de evaluatiepraktijk zijn de vakgroepen en leraren verantwoordelijk. De afspraken met betrekking tot de remediëring zijn in de bovenbouw nog beperkt concreet en structureel uitgewerkt.

In de meeste vakken wordt een gemengd systeem van examens en gespreide evaluatie gehanteerd. Voor een aantal vakken zijn er geen examens en verzamelen de leraren informatie over de leervorderingen door gespreide toetsen en verwerkingsopdrachten. Elk vak heeft een gewogen aandeel in de totaliteit van de punten dat in verhouding staat tot het aantal lessen per week. De keuze voor het 'klassieke' systeem of voor het systeem van 'permanente' evaluatie is vooral afhankelijk van de visie van de vakgroepen en berust nog niet op een gelijkgerichte visie van het schoolteam.

Van de eerste naar de derde graad wegen de examenresultaten progressief zwaarder door dan het dagelijks werk. In de tweede en de derde graad sluit de verhouding van het aandeel van de punten voor dagelijks werk en examens niet meer volledig aan bij de intentie van de school en de vakgroepen om te evolueren naar een meer formatieve evaluatiepraktijk.

De deliberatiepraktijk wordt ondersteund door een duidelijk afgebakende rol van de klastitularissen en de vakleraren en door een formulier met richtvragen. De procedure voor het verlenen van adviezen staat op punt in de eerste graad en maakt deel uit van de studiebegeleiding. In de tweede en de derde graad is de procedure nog onduidelijk.

De school heeft vorig schooljaar een nieuw elektronisch leerlingvolg- en rapportensysteem in gebruik genomen. Leraren krijgen technische ondersteuning bij het leren gebruiken van het systeem. Voor het gericht registreren van gegevens over de evaluatie en aansluitende leerbegeleiding in het leerlingvolgsysteem en het geven van commentaar op de rapporten zijn nog geen duidelijke afspraken. De school exploreert hiervoor de mogelijkheden onder meer door middel van een pilootproject in de eerste graad.

Doeltreffendheid Het gebrek aan een voldoende uitgewerkte visie op de inhoudelijke aspecten van de evaluatiepraktijk en de veeleer beperkte aansturing, ondersteuning en opvolging werken in de hand dat de kwaliteit in de vakken wisselend is. Vakgroepen reflecteren nog niet genoeg over de representativiteit van de evaluatie. Voor sommige vakken is de evaluatie voldoende representatief om het studiepeil van de leerlingen te kunnen beoordelen, voor andere vakken niet. In het algemeen is de afstemming van de evaluatie op het leerplanconcept voor verbetering vatbaar in de meeste doorgelichte vakken. Soms overheerst de reproductieve bevraging van de kennis en worden de vaardigheden te weinig geëvalueerd. In andere gevallen is de leerlingenbeoordeling niet evenwichtig genoeg afgestemd op de verschillende leerplancomponenten en/of op het gevraagde beheersingsniveau. De productevaluatie overheerst nog vaak en het proces heeft geen of een beperkt aandeel in de resultaten van de leerlingen. Ook de gelijkgerichte aanpak binnen de vakgroep met aandacht voor verticale samenhang, puntenverdeling en transparante criteria is nog niet altijd optimaal. Deze problemen hypothekeren de betrouwbaarheid van de leerlingenresultaten die aan de delibererende klassenraad worden voorgelegd. Het vormt een opdracht voor de vakgroepen om de leerplangerichtheid van de evaluatie verder bij te sturen.

Uit de praktijk blijkt dat een aantal vakgroepen zich niet kan vinden in het systeem van puntenverdeling in de tweede en derde graad waarbij een groot gewicht komt te liggen op de examens. Ze ontwijken het probleem door de resultaten van een aantal opdrachten te verrekenen in het examencijfer. Zo kunnen ze het persoonlijke (dagelijks) werk van de leerlingen opwaarderen.

De initiatieven van de schoolleiding om een meer formatieve aanpak te bevorderen en om een transparante rapportering en een grotere betrokkenheid van de ouders te bewerkstelligen werpt al enige vruchten af. De initiatieven zijn evenwel te recent om al algemeen geïmplementeerd te zijn.

In het algemeen geeft de evaluatie aanleiding tot een gedifferentieerde leerbegeleiding. De mate waarin de tekorten structureel aanleiding geven tot remediëring is echter leraar- en vakafhankelijk. Het formatieve karakter van de evaluatie is sterker uitgebouwd in de eerste graad dan in de tweede en de derde graad. Toch zijn er in de bovenbouw ook voorbeelden van goede praktijk waarbij leerlingen sterk worden aangemoedigd en ondersteund om de leerstof onder de knie te krijgen. Waar de evaluatie niet voldoende representatief is voor de leerplandoelstellingen, is het uitgangspunt voor de remediëring echter precair. Het leerlingvolgsysteem wordt nog niet ten volle benut om de remediëringsinitiatieven te registreren.

Hierdoor is het moeilijk om de effecten van de remediëring gericht op te volgen.

Sinds dit schooljaar kunnen de ouders op elk moment de resultaten van hun kinderen opvolgen door middel van het elektronisch platform. Er worden frequent rapporten uitgedeeld met een cijfer voor de vakken. In de eerste graad geven al heel wat leraren kwaliteitsvolle commentaar op de rapporten om de resultaten te duiden en remediërvorstellen te formuleren. Dit is een voorbeeld van goede praktijk. In de tweede en de derde graad is er nog marge voor verbetering op dit vlak.

Dankzij de beleidsmatige initiatieven koppelen de delibererende klassenraden hun eindbeslissingen en adviezen in groeiende mate aan meerdere elementen uit het leerlingendossier, zodat de deliberatie het sluitstuk vormt van het afgelegde leertraject. De deliberatie is gebaseerd op de vraag of de leerling voldoende de leerplandoelstellingen heeft bereikt om met succes te kunnen volgen in het volgende leerjaar. De advisering gebeurt grondig voor de leerlingen van de eerste graad. Adviezen worden evenwel zelden geregistreerd in de notulen noch op de syntheseformulieren met de attestering. De school volgt de resultaten van de leerlingen in het vervolgonderwijs ook niet op en koppelt ze niet aan de adviezen. Hierdoor kan ze de doeltreffendheid ervan niet onderzoeken.

De notulen en de processen-verbaal voldoen aan de eisen van de regelgeving. De B- en C-attesten zijn wettelijk in orde. De motiveringen bevatten echter enkel de tekorten. Dit staat haaks op het gewenste prospectieve op talenten gerichte karakter van de deliberatie dat de school nastreeft. De registratie in het leerlingvolgsysteem is nog onvoldoende volledig om de motiveringen te kunnen stofferen.

Ontwikkeling De school is zich bewust van de noodzaak om de evaluatie- deliberatie- en rapporteringspraktijk verder te verfijnen. Ze heeft hiertoe al een aantal initiatieven genomen. Bij de veranderingsprocessen bewandelt de school de weg van de geleidelijkheid en tracht ze de vakgroepen te betrekken in de besluitvorming.

De meeste vakgroepen hebben nood aan deskundigheidsontwikkeling in verband met de evaluatie. Een aantal vakgroepen heeft een beroep gedaan op de ondersteuning van de pedagogische begeleiding. De professionalisering wordt ondersteund door de schoolleiding en verdient verdere aansturing.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het Groenendaalcollege is een school in volle verandering. Een wijzigende schoolpopulatie, grootstedelijke uitdagingen en een directiewissel leidden tot belangrijke aanpassingen in haar werking.

De directeur groeide recent door vanuit de functie van adjunct-directeur binnen deze school. Die functie viel vervolgens weg door een daling van het leerlingenaantal. De directeur werkt dagelijks samen met een beleidsteam van acht geëngageerde collega's die adviserend optreden. Zij ondersteunen de directeur met expertise, bewerkstellingen draagvlak voor het beleid en linken het beleidsniveau aan de klaspraktijk. De directeur en een team van zes collega's vormen de collegeraad. Die komt wekelijks samen en neemt de belangrijkste beslissingen. Frequent formeel en informeel overleg tussen al deze collega's zorgt voor gelijkgerichtheid.

Het beleid investeert veel energie om de cultuur waarin vooral vertrouwd werd op de zelfstandigheid en professionaliteit van de individuele leraar aan te vullen met de kracht van teamwerking en een open, lerende cultuur via bijvoorbeeld collegiale visitaties en lesbezoeken. De school benut de professionaliteit van de leraren door zeer veel ondersteuning te bieden aan initiatieven die bottom-up komen. Voor een aantal onderwijsprocessen staat de school aan het begin van een ontwikkelingstraject. De directie begint voorzichtig zelf initiatieven te introduceren die deze processen meer richting en sturing geven. Hierbij is ook nood aan een bredere deskundigheidsbevordering en aan het verder ontwikkelen van een open en lerende cultuur. De grote kwaliteitsverschillen die vastgesteld werden op klasniveau tonen de dringende nood hieraan aan.

De school ziet elk jaar een deel van zijn lerarenkorps veranderen. Ze ondersteunt nieuw instromende leraren via een goed doordacht systeem van aanvangsbegeleiding. Nieuwe leraren worden gedurende hun eerste jaar ondergedompeld in de visie van de school, krijgen gefaseerde ondersteuning van mentoren en individuele begeleiding van de directeur. Gedurende hun tweede jaar werken de mentoren vooral vraaggestuurd, maar ook daar wil de school de structurele ondersteuning verder uitbouwen door het aanbieden van gerichte nascholing.

De directie heeft oog voor een aangenaam werkklimaat. Ze startte nog niet voor alle personeelsleden met functionerings- en evaluatiegesprekken, maar ze is gevorderd in haar inhaalbeweging. De meeste functiebeschrijvingen werden opgemaakt, steeds in dialoog met de betrokken personeelsleden. Verder investeert de directie ook in begeleidingsgesprekken met nieuwe leraren. Deze hebben als doel goedlopende zaken uit te breiden en de werkpunten op te pakken in een positieve, overleggerichte cultuur. Er is op dat moment ook ruimte voor feedback op het handelen van de directie. Met deze aanpak wil de directie de nieuwe personeelsleden zich snel thuis laten voelen. De evaluaties die nieuwe leraren maken van de aanvangsbegeleiding tonen aan dat de school hoog scoort op het vlak van welbevinden.

Visieontwikkeling De laatste jaren is de school uitgedaagd door een verandering van het profiel van instromende leerlingen. De instroom vanuit de Antwerpse randgemeenten verminderde en die vanuit het noorden van de stad steeg. Dit resulteerde in een voorzichtige stijging van het leerlingenaantal. Tegelijkertijd veranderde het leerlingenprofiel fundamenteel. De nieuwe instroom noopt tot een meer leerlinggerichte aanpak, waarvoor de school de laatste jaren heel bewust kiest. Daarbij is ruimte een sleutelbegrip: ruimte voor talentontwikkeling, om fouten te mogen maken, om te leren en ruimte voor een sterke individuele leerbegeleiding. Hiermee stelt de school de jongeren centraal en wil ze hen zo ver als mogelijk brengen in hun schoolcarrière.

De vernieuwde visie is duidelijk zichtbaar. Niet alleen hangt ze in vele gangen van de school uit, ook de huisstijl en de website zijn ernaar aangepast. De directie neemt haar personeelsleden mee in de nieuwe visie door hen te betrekken bij zowel het opstellen als het uitrollen ervan via een toekomstplan met speerpunten. Op personeelsvergaderingen informeert ze de personeelsleden bewust en doelgericht.

Ook uit de vele activiteiten op de school blijkt zowel voor leerlingen als personeel veel ruimte voor initiatief. De leerlingen organiseren allerhande ateliers over de middag. De op schoolniveau goed uitgebouwde leerbegeleiding illustreert hoe de school de leerling centraal plaatst. Ook in de brede vorming die de school de leerlingen aanbiedt via de VOET, blijkt veel ruimte voor initiatief.

De school slaagt er nog niet in haar visie volledig waar te maken in de praktijk. Op schoolniveau installeert ze structuren, procedures en afspraken die in lijn zijn met haar (deel)visie(s). De vertaling ervan naar de klaspraktijk, waarbij ze volledig vertrouwt op de professionaliteit van de vakgroepen en vakleraren, vertoont knelpunten. Sommige leraren hanteren een werkwijze die niet strookt met de (deel)visie(s). Afspraken krijgen leraarafhankelijk een invulling waarvan de kwaliteit te sterk wisselt.

De school staat voor de uitdaging om een bredere visie te ontwikkelen op de invulling van de onderzoekscompetentie, de evaluatiepraktijk en de leerbegeleiding als fundament voor een kwaliteitsvolle onderwijspraktijk. Hiervoor vormt een meer gestructureerde aanpak van het professionaliseringsbeleid een noodzakelijk fundament.

Besluitvorming De school heeft vakwerkgroepen voor alle afdelingen. Af en toe vormen vakleraren bijkomende vakgroepen, bijvoorbeeld voor het vak chemie. Verder zijn er in de school een zeer groot aantal thematische werkgroepen, die investeren in allerlei aspecten van de schoolwerking. De directie is zich bewust van het grote aantal werkgroepen, maar kiest hiervoor bewust vanuit de ruimte die ze het personeel wil bieden om zelf initiatieven te lanceren en uit te werken. De efficiëntie van al deze werkgroepen stuurt ze door bepaalde zaken enkel vanop de zijlijn te volgen en andere zaken bewust op te volgen en te stimuleren. Ook introduceert ze een gefaseerde aanpak in de thema's, om zo het werk behapbaar te houden.

De thematische werkgroepen krijgen een grote verantwoordelijkheid en zijn zelfsturend. Enkel de werkgroep rond kwaliteit en die rond schooltaal worden door de directie sterk aangestuurd. Ze neemt eraan deel om zicht te houden op de inhoud, de doelgerichtheid en de efficiëntie.

Uit het onderzoek blijkt dat de inhoudelijke inspanningen van de (vak)werkgroepen verschillen. Door een beperkte aansturing vanuit de directie sluit het geleverde werk niet altijd aan bij de gemaakte beleidskeuzes.

Kwaliteitszorg De directeur en het team van negen adviserende personeelsleden dragen kwaliteitszorg hoog in het vaandel. De school deed een aantal schooljaren geleden een diepgaande zelfevaluatie met ondersteuning van externen. De samenwerkingen met universiteiten op het vlak van didactiek tonen de openheid ten aanzien van externe evaluaties en de leerbereidheid. Via de GOK-werking heeft de school heel wat ervaring op het vlak van dataverzameling en -verwerking met het oog op het formuleren en bijsturen van het GOK-beleid.

Deze ervaring gebruikt het beleidsteam in de eerste plaats om de verschillende processen op schoolniveau te versterken. Daarbij verzamelt zij vooral zelf kwalitatieve data, ze maakt in mindere mate gebruik van data van externen en/of van kwantitatieve data. Op basis hiervan geeft het beleidsteam de processen op schoolniveau vorm via een cyclisch kwaliteitszorgsysteem. Doelstellingen formuleert ze op dat niveau veelal concreet en meetbaar. Op leraren- en klasniveau stuurt de directie de processen veel minder aan. Dataverzameling over de kwaliteit ervan gebeurt vooral informeel en onrechtstreeks. Doelstellingen worden niet steeds concreet en meetbaar geformuleerd. Hierdoor laat de directie kansen liggen om de processen op leraren- en klasniveau efficiënt en effectief te stimuleren in hun ontwikkeling. Het leidt er ook toe dat ze geen volledig beeld heeft op de kwaliteit ervan. De aanpak die sterk vertrouwt op de individuele professionaliteit van de leraar, de zeer zelfstandige cultuur die vaak nog heerst binnen het lerarenkorps en de daaruit resulterende voorzichtige aanpak vanuit de directie leiden tot sterke kwaliteitsverschillen van de onderwijspraktijk en een onvoldoende kwaliteitsontwikkeling en -borging ervan.

Momenteel bereidt de school het verder ontsluiten van de mogelijkheden van haar digitale systemen voor, ten behoeve van procesontwikkeling op schoolniveau. Via een meer gerichte vakgroepaansturing en door het structureel inbedden van een cyclisch kwaliteitszorgsysteem wil ze de kwaliteitscultuur in heel de school en voor alle processen verder versterken.

Zorg voor risicoleerlingen De school heeft weinig vroegtijdig schoolverlaters. Indien dit toch het geval is, dan heeft de school dit op verschillende manieren trachten te voorkomen via een geheel van socio-emotionele begeleiding en leerbegeleiding in nauwe samenwerking met het CLB, dit als een normaal onderdeel van haar schoolwerking. Vorig schooljaar heeft de school drie zittenblijvers die via de Vlaamse examencommissie wilden doorstromen, maar waarvoor de school op vraag van de ouders toch voor klasopvang zorgde, moeten uitsluiten wegens wangedrag. De school geeft aan hier op de limiet te zitten van wat ze aan fysieke ondersteuning (via een specifiek onderwijsaanbod, eventueel in aparte lesruimtes) kan bieden.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De brede en harmonieuze vorming via de vakoverschrijdende projecten.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het aangename en veilige leer- en leefklimaat voor de jongeren.
- Het engagement en de vakdeskundigheid van heel wat personeelsleden.
- De brede zorg voor de leerlingen.
- De rapporteringspraktijk in de eerste graad.
- De aandacht voor de communicatie met ouders en leerlingen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De aandacht voor een aangenaam leer-, leef- en werkklimaat.
- De complementaire samenstelling van het beleidsteam.
- De transparante en participatieve besluitvorming.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De schoolbrede aanpak van de onderzoekscompetentie.
- De leerplanrealisatie voor Frans in de studierichtingen Economie-wiskunde, Grieks-Latijn, Humane wetenschappen, Latijn-wetenschappen, Latijn-wiskunde, Wetenschappen-wiskunde.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De afstemming van de evaluatiepraktijk op de leerplandoelstellingen.
- De preventieve leerbegeleiding in sommige vakken.
- De verdere implementatie van de formatieve evaluatie.
- De aandacht voor taalvaardigheidsontwikkeling in een aantal niet-taalkvakken.
- De afstemming van de deskundigheidsbevordering op een bredere visieontwikkeling.

Wat betreft het algemeen beleid

- De bredere visieontwikkeling rond de onderzoekscompetentie, evaluatiepraktijk en leerbegeleiding.
- De aansturing, ondersteuning en opvolging van de vakgroepwerking met het oog op de leerplanrealisatie.
- De kwaliteitszorg meer richten op de ondersteuning van de onderwijsprocessen.
- De verdere uitbouw van de functionerings- en evaluatiecyclus voor alle personeelsleden.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor Techniek in de eerste graad A-stroom.
- De leerplanrealisatie voor geschiedenis in de tweede en de derde graad.
- De leerplanrealisatie voor Frans en Engels in de derde graad in de studierichtingen Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen en Moderne talen-wetenschappen.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 A	techniek	
Graad 1 Grieks-Latijn	techniek	
Graad 1 Latijn	techniek	
Graad 1 Moderne wetenschappen	techniek	
Graad 2 ASO Economie	geschiedenis	
Graad 2 ASO Humane wetenschappen	geschiedenis	
Graad 2 ASO Latijn	geschiedenis	
Graad 2 ASO Wetenschappen	geschiedenis	
Graad 3 ASO Economie-moderne talen	Engels, Frans, geschiedenis	Engels, Frans
Graad 3 ASO Economie-wiskunde	geschiedenis	
Graad 3 ASO Grieks-Latijn	geschiedenis	
Graad 3 ASO Humane wetenschappen	geschiedenis	
Graad 3 ASO Latijn-moderne talen	Engels, Frans, geschiedenis	Engels, Frans
Graad 3 ASO Latijn-wetenschappen	geschiedenis	
Graad 3 ASO Latijn-wiskunde	geschiedenis	
Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen	Engels, Frans, geschiedenis	Engels, Frans
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde	geschiedenis	

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **20-11-2018** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor VOET.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Erwin HUYBREGHTS de inspecteur-verslaggever	Geert DE SITTER de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	